

JAAERVERSLAG

2015-2016



**HOF
PLEIN**

verbeeld
verrijk
verwonder

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1 Prestaties 2015-2016	3
1.1 Jeugdtheater & Educatie.....	3
1.2 Opleidingen	6
2 Talentontwikkeling en ondernemerschap	7
2.1 Talentontwikkeling.....	7
2.2 Ondernemerschap, externe relaties en projecten (ERP)	7
3 Marketing en Bedrijfsvoering	8
3.1 Marketing en communicatie	8
3.2 Personeel en organisatie.....	9
3.3 Huisvesting	9
4 Jaarrekening 2015-2016	11
4.1 Balans per 31 augustus 2016	11
4.2 Exploitatierekening seizoen 2015-2016 in euro's	12
4.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	14
4.4 Toelichting op de balans per 31-08-2016	16
4.5 Toelichting op de exploitatierekening over de periode van 01-09-2015 tot en met 31-08-2016	19
4.6 Tariefstructuur	25
5 Governance	26
5.1 Algemeen	26
5.2 Bezoldiging, vacatiegelden en WNT	27
5.3 Ondertekening Jaarverslag 2015-216	27
6 Bijlagen	28
6.1 Prestatieraster 2015-2016	28
6.2 Leerlingenaantallen.....	29
6.3 Kengetallen 2015-2016	30
6.4 Kengetallen 2016 (kalenderjaar).....	32
6.5 Overzicht producties 2015-2016.....	33
6.6 Bezoekersaantallen 2015-2016.....	36
6.7 Verslag Raad van Toezicht	38

Inleiding

Hofplein viert dit jaar het dertigjarig bestaan. In 1985 opgericht als een kleine jeugdtheaterschool met 144 leerlingen met als thuisbasis het Hofpleintheater, in 2015 de grootste jeugdtheaterschool van Nederland, een MBO Theaterschool en een Theaterhavo/vwo. De thuisbasis is uitgebreid met de Theaterschool in Delfshaven, en het Hofpleintheater staat aan de vooravond van een grootscheepse verbouwing.

We vieren de dertigste verjaardag van Hofplein klein en intern. Het is het laatste seizoen van een cultuurplan waarin Hofplein een intensieve transformatie is ondergaan en we verheugen ons om vanaf januari 2017 vanuit onze missie en visie aan de toekomst van Hofplein en daarmee van Rotterdam aan de slag te gaan.

Het dertigste seizoen van Hofplein wordt een bewogen seizoen.

De eerste artistieke vruchten van de transformatie worden afgeworpen. We openen het seizoen voor het eerst met een prachtige dansvoorstelling in de grote zaal van het Hofpleintheater, Number 9. Nieuwe, toonaangevende makers werken dit seizoen met veel plezier met de leerlingen van de jeugdtheaterschool. Eén van deze makers verbindt zich voor langere tijd aan Hofplein. Zijn eerste voorstelling is direct een succes, en wordt in de zomer van 2016 geprogrammeerd op het festival Lowlands.

Het is ook het seizoen van de voorbereidingen van de verbouwing van ons (t)huis, het Hofpleintheater. We “krijgen” de hal van het Zadkine en het Grafisch Lyceum en al snel ontstaan de mooiste plannen en ideeën. In maart presenteert architect Maaïke Westinga het eerste voorlopig ontwerp en dan gaat het snel. Samen met een externe projectleider gaat de interne bouwcommissie aan de slag om deze droom te realiseren, zowel inhoudelijk, als operationeel, als financieel. In december 2016 zal de heropening van het theater plaats vinden.

En in dit seizoen schrijven we samen, directie en afdelingshoofden, het meerjarenbeleidsplan 2017-2020: *Een voorstelling van de toekomst*. Een (intern) gedragen plan, waarin we voortbouwen op de transformatie die in januari 2014 is ingezet. In drie jaar tijd heeft Hofplein een ommekeer weten te maken waar ik als bestuurder enorm trots op ben. Trots op het resultaat, maar vooral trots op het team van medewerkers, docenten en makers die samen met al onze leerlingen en studenten Hofplein maakt wat Hofplein is: dé plek voor kinderen en jongeren in Rotterdam om zich in vrijheid en veiligheid te ontwikkelen in een theatrale pedagogische omgeving. Verbeeld, verrijk, verwonder



Caroline Pietermaat
Algemeen directeur/ bestuursvoorzitter

1 Prestaties 2015-2016

In dit hoofdstuk wordt toelichting gegeven op prestaties uit seizoen 2015-2016. Het prestatieraster is als bijlage opgenomen (Bijlage 6.1). Verder is in bijlage 6.2 een totaaloverzicht opgenomen van het leerlingenaantal, voor zowel de binnen- als buitenschoolse educatie.

1.1 Jeugdtheater & Educatie

In september 2015 is het nieuwe directoraat Jeugdtheater & Educatie van start gegaan met als doel de samenhang te vergroten tussen de les-activiteiten van de jeugdtheaterschool, de totstandkoming van de voorstellingen en het aandeel van de afdeling educatie.

De lessen en workshops van de Jeugdtheaterschool hebben naast een (theater)pedagogische component ook een artistieke component; ze gaan over performen, hoe theater bepaalde wetten kent maar tegelijkertijd ook de uitgelezen plek is waar juist die regels worden betwist of zelfs herschreven. Op dezelfde manier verbindt het maken van een voorstelling met jonge spelers het artistieke doel (de uiteindelijke voorstelling) met een optimale leeromgeving, waarin deze spelers leren wat theater is en wat theater kan zijn. Hofplein-educatie verbindt zich van oudsher ook met het publiek: zowel binnen- als buitenschools, het publiek dat actief de voorstellingen bezoekt, maar ook het jonge publiek dat niet vanzelfsprekend in aanraking komt met theater. Educatie maakt toegankelijk, activeert, spreekt tot de verbeelding, stelt vragen en verrijkt. En ook daarin zijn de activiteiten altijd een vervlechting van het theatrale en het pedagogische. In alle gevallen traint Hofplein naast theatrale vaardigheden integraal ook andere vaardigheden: emotionele, motorische, cognitieve en sociale. De *21st century skills* zijn daar dan ook een vanzelfsprekend onderdeel van. Het is dan ook geen verrassing dat bij de ontwikkeling van de nieuwe huisstijl van Hofplein gekozen is voor *verbeelden*, *verrijken* en *verwonderen* als pijlers om deze visie te verwoorden.

1.1.1 Leerlingen, voorstellingen en maaktrajecten

In seizoen 2015-2016 is de visie verder vormgegeven in de doorgaande ontwikkeling van het leerplan van de Jeugdtheaterschool (o.a. door een groter accent op 'maken in de les' te leggen) en het aantrekken van internationaal opererende theatermakers voor wie deze manier van werken uitgangspunt is.

Hofplein-producties

Zo maakte Alexandra Broeder onder andere de belevings-performance 'The Fosterproject' op locatie en verbond de Vlaamse maker Gregory Caers zich voor een langere periode aan Hofplein. Zijn eerste Hofplein-voorstelling 'De Loop der Dingen' werd de verrassing van het seizoen en werd tevens geselecteerd voor het Lowlands Festival waar de voorstelling voor een uitzinnig publiek van 1200 man gespeeld werd. In seizoen 2016-2017 wordt deze Hofplein-voorstelling daarom ook hernomen en zal tevens op 4 mei als speciale Dodenherdenkings-voorstelling in het Nieuwe Luxor spelen. En ook Sophie de Vries en Hanke Sjamsoedin, die eerder in uitdagende wijken van o.a. Amsterdam en Londen hebben bewezen toegankelijke vertellingen een grootstedelijke 'flavour' te kunnen geven, werden onderdeel van het team van Hofplein-makers toen zij de kerstvoorstelling "Sporen in de Sneeuw" maakten. Steeds vaker komen meerdere disciplines vanzelfsprekend samen in de voorstellingen; zo regisseerde Jaco van der Moolen de voorstelling "De Kleine Prins" waarin verbinding wordt gemaakt tussen o.a. film en theater, en ontwikkelden we met dansmaakster Maaïke Oldeboer en theatermaakster Margriet Brosens de zogenaamde Hofplein-double-bill voorstelling "Jurken voor Jongens".

Voorstellingen op scholen

In 2015-2016 heeft Hofplein ook ingezet op het ontwikkelen van kleinschalige voorstellingen op scholen. We bereikten met de kleinschalige voorstellingen *Blame it on the Bully*, *Meneer Mol* en *Piepkleine Reus* in totaal 1.348 leerlingen op scholen.

#EAF2016, scholierenfestival

Dit seizoen kende ook een succesvolle editie van het Eenakterfestival, wat de nieuwe naam #EAF (Een Ander Festival) kreeg. Het thema van het festival was *Wederopbouw*, gekoppeld aan 75 jaar *Wederopbouw*. Het getoonde werk van de leerlingen kende een opvallende urgentie en actualiteit. Het #EAF had 9 deelnemende scholen en ontving 1.304 bezoekers.

In seizoen 2015-2016 zijn in totaal 17 nieuwe producties gemaakt. Een overzicht van deze producties, speeldata en theatermakers is opgenomen in de bijlage *Overzicht producties 2015-2016* (Bijlage 6.5). Een overzicht van alle gespeelde voorstellingen en presentaties, bezoekersaantallen en bezettingsgraad is terug te vinden in het *Bezoekersverslag* (Bijlage 6.6)

Aantal bezoekers

In verslagjaar 2015-2016 verwelkomden wij 62.033 bezoekers bij onze voorstellingen en presentaties, tegenover 63.993 in 2014-2015. Een daling van 3%. In Rotterdam daalde het aantal bezoekers ook met gemiddeld 3%. De voorstellingen in Rotterdam werden door totaal 50.350 bezoekers bezocht, tegenover 52.017 bezoekers in 2014-2015. De maatschappelijke functie van het theater is echter groter. Naast onze eigen presentaties worden er via zaalverhuur ook externe voorstellingen gespeeld. Hierdoor ontvangen we op jaarbasis nog eens 10.453 bezoekers in onze theaters.

De bezettingsgraad in het Hofpleintheater is licht gedaald, van een gemiddelde van 62% in 2014-2015 naar een gemiddelde van 59%. De bezettingsgraad van Theater 222 komt op 50% (in 1415 41%), de Verdieping op 70% (in 1415 60%) en De Shakespeare op 69% (in 1415 75%). Naast de theaters zijn enkele studio's aangepast zodat er kleine presentaties gegeven kunnen worden voor publiek. Deze studio's werden met name ingezet voor presentaties van de verschillende opleidingen.

Totaal bezoekers Hofplein Rotterdam			
	2015-2016	2014-2015	Vershil
Rotterdam	50.350	52.017	1.667-
Buiten Rotterdam	11.683	11.976	293-
	62.033	63.993	1.960-
<i>Bezoekers via Verhuur</i>	<i>10.453</i>	<i>11.016</i>	<i>563-</i>

Aantal producties en aantal voorstellingen

Het aantal voorstellingen is 55 lager dan vorig jaar, maar 125 meer dan begroot. Deze stijging ten opzichte van de begroting hangt samen met presentaties van Opleidingen die niet zijn begroot, en kleinschalige presentaties en voorstellingen die op scholen zijn gespeeld, waarbij beperkte zaalcapaciteit van toepassing is. In de bijlage Kengetallen 2015-2016 (Bijlage 6.3) staat een splitsing per zaal.

Vrijkaarten

Er zijn 3.068 vrijkaarten verdeeld onder sponsors en relaties (6% van alle bezoekers in Rotterdam) voor premières en andere voorstellingen. Het aantal gemiddelde vrijkaarten per voorstelling is gedaald van gemiddeld 11 naar 8 vrijkaart per voorstelling.

1.1.2 Leerlingen en lesactiviteiten

Waar eerder de T-Lab-lessenseries ervaren werden als een stap terug na het spelen in een voorstelling, worden in de nieuwe constructie (met onder andere een festival als afsluiting) deze verdiepende workshop-trajecten door de leerlingen nu juist als prikkelend en uitdagend gezien.

De focus ligt op een hedendaagse theaterbenadering voor zowel de leerling die (nog) geen verbinding met kunst en cultuur heeft, de instappende nieuwsgierige leerling, de onderzoekende leerling die meer wil beleven en de leerling die misschien op termijn professionele ambities ontplooit; Hofplein vertegenwoordigt zo een belangrijk deel van de Tafel van Talentontwikkeling.

Het leerlingenaantal van de Jeugdtheaterschool blijft ook in 2015-2016 een aandachtspunt. De nieuwste leslocatie Hillegersberg op de Toorop MAVO kende een vliegende start met maar liefst 130 leerlingen. Maar ondanks herstel van de economie merken veel gezinnen dat nog niet in hun portemonnee. Een deel van de terugval van leerlingenaantallen blijft te wijten aan financiële keuzes die gezinnen maken. Het veranderende theaterlandschap en de voortdurende verschuiving van invulling van vrijetijd binnen jonge gezinnen heeft ook zijn impact op de manier waarop wij leerlingen werven en vervolgens vasthouden. De nadruk op de reguliere school voor 6 jarigen veroorzaakt een verminderde instroom vanaf groep 3 en een grotere uitstroom van 12 jarigen na groep 8 als leerlingen naar de brugklas gaan. Om leerlingen aan ons te binden steken we veel tijd in contact met deze leerlingen (en hun ouders).

Daarnaast richten we ons op potentieel nieuwe leerlingen via Hofplein-proefflessen, optredens en aanbod van korte (kennismakings)lessen. Ook hen willen we op een laagdrempelige manier kennis laten maken met theater als hobby. De proefflessen worden gegeven voor de zomervakantie, maar we hebben over de hele linie gemerkt dat aanmeldingen steeds later komen. Daarom gaan we in het komend seizoen (2016-2017) het lesseizoen starten met proefflessen. Geïnteresseerden kunnen zo ervaren hoe het is om theaterles te volgen en kunnen zich daarna inschrijven op de laatste beschikbare plekken.

Zoals bij de voorstellingen vraagt het van Hofplein een nog maatgerichtere aanpak. Zo is bijvoorbeeld bij de doelgroep leerlingen met autisme de pilot theaterles in 2015-2016 omgezet in een vaste lessenreeks die eindigde met een presentatie. Kenmerkend detail is dat de poster en het programmaboekje door één van de leerlingen gemaakt was. (NB: dit betreft geen therapeutische lessen maar theaterlessen gericht op deze specifieke doelgroep spelers waarin ze niet begrensd voelen en vrij kunnen spelen). In het volgende seizoen starten we een tweede groep voor leerlingen met autisme in dezelfde leeftijdscategorie, niet alleen leerlingen en ouders waren enthousiast dit jaar, ook uit het werkveld komen geluiden dat er grote behoefte is aan dergelijke lessen.

In het jaarplan voor 2015-2016 schreven we ook over de plannen voor een Plusklas Acteren, Dans, Zang en Opera. Klassen waar Hofpleiners en niet-Hofpleiners hun mogelijkheden zouden kunnen ontdekken en verder ontwikkelen. Deze klassen hebben we helaas niet kunnen starten. Het bleek lastig dit nieuwe aanbod scherp profiel te geven.

Vooropleiding Muziektheater en Musical – pilot

Hofplein bouwt ook in 2015-2016 samenwerkingen met andere partners uit, zoals bijvoorbeeld met CODARTS. Samen met CODARTS werd dit jaar als pilot een vooropleidingstraject Muziektheater en Musical vormgegeven. Omdat de MBO Theaterschool terug is gegaan van 4 naar 3 leerjaren, verloor het de mogelijkheid leerlingen een Musical en Muziektheater diploma te laten halen. Deze pilot werd opgezet om het voor MBO Theaterschool studenten alsnog mogelijk maken na 1,5 jaar ook dit tweede diploma te behalen. De klas bestond dan ook grotendeels uit MBO Theaterschool studenten en voor een klein deel uit niet-Hofpleiners. Omdat bleek dat deelnemers in het tweede halfjaar niet verder konden vanwege andere onderwijskeuzes, niet verder wilden met het genre of om persoonlijke redenen al eerder hadden moeten afhaken, is besloten het jaar af te maken, de succesvolle samenwerking met CODARTS te koesteren, maar geen vervolg te geven aan de pilot op dit moment.

Andere samenwerkingen zijn er vooral op het vlak van Educatie. Naast de samenwerkingen met andere culturele instellingen als Maas theater en dans, SKVR en het RO theater, is een intensievere samenwerking met KCR aangegaan. Daarnaast is onze digitale bereikbaarheid verbeterd door de website www.hofpleineducatie.nl te ontwikkelen met een herkenbare beeldtaal. Middels een aantal van onze projecten en samenwerkingspartners (zoals het project Code Groen) hebben wij ook ons netwerk en de zichtbaarheid van Hofplein in het bedrijfsleven verbreed en verbeterd.

Activiteiten Jeugdtheaterschool	Vanaf/ voor	Seizoen
Peutertheater	2 jaar	3 op zichzelf staande blokken van 8 weken, ouders in de les
Kleutertheater	4 jaar	3 op zichzelf staande blokken van 8 weken
Theaterlessen basisscholieren (spelonderwijs)	6 jaar (net als op de basisschool zit je in één van de groepen 3 of 4)	25 lesweken
Theaterlessen basisscholieren (spel, zang, dans)	8 jaar (net als op de basisschool zit je in een van de groepen 5 t/m 8)	25 lesweken
Theaterlessen voortgezet onderwijsscholieren (spel, zang, dans)	12 jaar (lesjaren Practice, Experience en T-Lab en On Stage)	25 lesweken of repeteren voor een voorstelling
Theaterlessen leerlingen met een verstandelijke beperking	Leerlingen van diverse leeftijden met een verstandelijke (en soms ook lichamelijke) beperking	25 lesweken
Pilot theaterles voor leerlingen met autisme	Voor kinderen tussen de 9 – 11 jaar	4 lesweken = pilot
Oriëntatieklas (spel, zang, dans)	12 jaar, op voordracht en na auditie	30 lesweken
Vooropleiding Muziektheater en Musical	Voor jongeren vanaf 15 jaar	10 lesweken = pilot

Leerlingenaantallen

Met 3.728 is het leerlingenaantal lager dan in 2014-2015 (4.274). Het aantal leerlingen in Rotterdamse leslocaties bedroeg 2.097 en het aantal leerlingen in de leslocaties buiten Rotterdam bedroeg 1.631. In deze leerlingenaantallen zijn de peuters en kleuters als volwaardige leerling meegeteld, in tegenstelling tot voorgaande jaren waar deze leerlingen voor 1/3 meetelden, omdat zij les krijgen in blokken van 8 weken in plaats van 25 weken. Voor de vergelijking zijn de leerlingenaantallen in de Kengetallen (bijlage 6.4) uit seizoen 2014-2015 en de begroting 2015-2016 omgerekend (verhoogd) naar deze nieuwe telling.

1.1.3 Primair langlopende onderwijsactiviteiten

Educatie in het onderwijs kreeg verder vorm door cultuurcoaches van Hofplein op drie Rotterdamse basisscholen: de Mariaschool (Middeland), de Provenier (Noord) en de Sleutel (Zuid); scholen waarvan de kinderen veelal niet snel in contact komen met theater. We hebben nog meer verbinding weten te leggen met andere vakgebieden (vakoverstijgend leren). Niet alleen is er samenwerking met groepsleerkrachten van de school, ook leggen we verbindingen met vakdocenten van andere culturele instellingen zoals met de docent muziek of beeldend van de SKVR.

De langlopende leerlijnen taaltheater op De Vierambachtschool (Delfshaven), De Bogermanschool (Zuid) en De Bergkristal (Noord) zijn gecontinueerd in 2015-2016 en zijn ook voor 2016-2017 weer van start gegaan.

1.1.4 Voortgezet onderwijs - langlopend

In het voortgezet onderwijs verzorgen theaterdocenten op een aantal scholen wekelijks theaterles (spel, zang en/of dans). Deze lessen zijn veelal verankerd in leerlijnen binnen het curriculum van de school. Op een aantal scholen worden de lessen naschools aangeboden als extra profiel. In 2014-2015 zijn wij gestopt op het Thorbecke College, maar in 2015-2016 hebben wij weer drie nieuwe V.O. scholen kunnen toevoegen: de Roncalli Mavo (47 leerlingen), het Sint Laurens College (18 leerlingen) en het Erasmiaans Gymnasium (24 leerlingen). Op de Theaterhavo/VWO is het aantal leerlingen vrijwel gelijk gebleven aan 2014-2015. Dit betekent dat we in 2015-2016 met onze langlopende onderwijstrajecten een stijging zien in het leerlingenaantal.

1.1.5 Workshops en korte trajecten

Op het gebied van workshops en korte lessenreeksen heeft Hofplein-educatie in 2015-2016 t.o.v. 2014-2015 520 meer deelnemers bereikt met workshops en korte lessenreeksen. Dit seizoen 2015-2016 was het pilotjaar van het succesvolle samenwerkingsproject "Code Groen" van Hofplein, Maas theater en dans en de SKVR. "Code Groen" is gestart in het kader van de manifestatie *Rotterdam viert de stad, 75 jaar Wederopbouw* en zal de komende jaren verder ontwikkeld worden. "Code Groen" biedt een platform voor de beleving en verbeelding van een nieuwe generatie Rotterdammers: dit jaar met als hoogtepunt de bestorming van honderden kinderen van de Rotterdamse Raadzaal waarbij burgemeester Aboutaleb de leerlingen symbolisch de gemeentelijke vergaderhamer overhandigde en hen uitnodigde met ideeën voor de stad te komen. Hiermee hebben wij in 2015-2016 419 leerlingen bereikt die actief hebben deelgenomen aan dit project. In totaal hebben we in 2015-2016 met onze workshops en korte lessenreeksen 3.591 deelnemers bereikt met een totale contacttijd van 9.397 uur.

Andere educatie-activiteiten

De afdeling educatie leverde ook in 2015-2016 een bijdrage aan diverse sociaal maatschappelijke trajecten als *SEZER* (lessen en gratis bezoek openbare repetities), *JINC* (Backstagetours, Taaltrips, Carrière coach VMBO-ers en host), *Eisvrij* (korte stages) en *Werken als een Paard* (mede ontwikkelen van het curriculum van *WaeP naschools* en het ontwikkelen en uitvoeren van de modules kunst en cultuur).

1.2 Opleidingen

1.2.1 De MBO Theaterschool

De MBO Theaterschool is een school met drie theatervakopleidingen op MBO 4 niveau, middenin de praktijk van het theaterbedrijf Hofplein Rotterdam. De missie van de MBO Theaterschool is het opleiden van open jonge mensen die "eigen" zijn en boeiend om naar te kijken en luisteren. Daarin is de MBO Theaterschool de brug tussen het VMBO en de HBO kunstvak opleidingen. Dit doen wij door ze de tools te bieden om hun talent vorm te geven. Ze zijn daarbij regisseur van hun eigen leren en leven.

In 2015-2016 is Theatergroep Vers Vlees van de MBO Theaterschool van start gegaan met het spelen en produceren van *Peer to Peer* jongerenvoorstellingen bij Hofplein. Bij de voorstellingen van de MBO Theaterschool hebben de studenten, in samenwerking met de afdeling Educatie, workshops gegeven aan 1.735 MBO studenten, t.o.v. 340 studenten in 2014-2015.

Aantal deelnemers in seizoen 2015-2016: 182 .

1.2.2 De Theaterhavo/vwo

De Theaterhavo/vwo is bij uitstek de school waar kunst en cultuur een wezenlijk onderdeel zijn van het totale curriculum. Om de creatieve vermogens en talenten van leerlingen te ontwikkelen volgen ze binnen het havo/vwo-programma 6-8 uur per week inspirerende lessen in die onderdelen van kunst en cultuur waar hun affiniteit naar uit gaat. Dat kan theater zijn, maar ook film of vormgeving. Daarnaast is ondernemerschap een vaardigheid waar veel tijd en aandacht aan wordt besteed door middel van culturele en ondernemende projecten. Deze projecten zijn inhoudelijk verweven met andere vakken, waardoor het een geïntegreerd onderdeel van het lesprogramma is. Naast algemene kennis en vaardigheden zijn creativiteit en ondernemerschap waardevolle handvatten voor de toekomst en niet alleen op het terrein van kunst en cultuur. Aantal leerlingen in seizoen 2015-2016: 475.

1.2.3 De Acteerschool Rotterdam en Theater & Maatschappij

Vorig seizoen is theatermaker Ilay den Boer aangetreden als nieuw artistiek leider van De Acteerschool Rotterdam. Met zijn komst heeft de opleiding een nieuwe impuls gekregen richting het profiel van theatermakers die sociaal/maatschappelijke projecten ontwikkelen. Tegelijkertijd namen de ontwikkelingen binnen het Instituut Sociale Opleidingen (ISO), waar Theater & Maatschappij als specialisatie van Culturele Maatschappelijke Vorming (CMV) onder valt, duidelijkere vormen aan. Per 2016-2017 zullen de vier opleidingen van het ISO worden verenigd in één opleiding, Social Work. Binnen Social Work blijft er ruimte voor theater maar niet meer in de grote mate als in de specialisatie Theater & Maatschappij. Dit heeft geleid tot de gezamenlijke conclusie de samenwerking tussen de Hogeschool Rotterdam en De Acteerschool Rotterdam te beëindigen eind collegejaar 2017-2018. De opleiding Theater & Maatschappij zal worden uitgefaseerd voor de huidige studenten. Er zijn in seizoen 2015-2016 geen studenten meer aangenomen.

Ondanks het onderzoekstraject dat in 2014-2015 is gestart om het gedachtegoed van de opleiding te kunnen onderbrengen bij een bestaande HBO kunstopleiding, zal de opleiding vooralsnog niet gecontinueerd worden onder de vleugel van een kunstopleiding.

Aantal deelnemers in seizoen 2015-2016: 20.

2 Talentontwikkeling en ondernemerschap

2.1 Talentontwikkeling

Sinds twee jaar is het begrip talentontwikkeling in de Rotterdamse sector geactualiseerd en geherdefinieerd. Dit heeft geresulteerd in de start van de Rotterdamse Tafel voor Talentontwikkeling. Hofplein Rotterdam was hierin een belangrijke initiatiefnemer. Talentontwikkeling is het aanbod dat tot doel heeft het talent actief wegwijs te maken in het vak. Veel activiteiten bij Hofplein dragen in deze keten bij aan het ontwikkelen van verschillende talenten van onze leerlingen (die in veel gevallen geen professionele ambities koesteren).

Wij zetten in de organisatie actief onze expertise in voor startende professionele makers. Via de nieuwe-makersregeling heeft Hofplein Rotterdam een bijdrage ontvangen om Festival aan de Maas door te ontwikkelen tot zelfstandig festival waarin de verbinding tussen jonge startende makers uit zowel het academische circuit als andere circuits een platform krijgen om hun werk (voorstellingen en performances) te presenteren aan het werkveld. Festival aan de Maas heeft in seizoen 2015-2016 voor de derde keer plaatsgevonden (juni 2016). Rotterdam profileert zich hiermee als aantrekkelijk vestigingsklimaat voor jonge kunstenaars. De focus voor aankomende jaren is, naast zelfstandigheid los van Hofplein, op meer samenwerking met culturele instellingen in de stad en meer verbinding maken tussen verschillende kunstdisciplines.

2.2 Ondernemerschap, externe relaties en projecten (ERP)

In 2013-2014 is Hofplein met ondernemerschap een weg ingeslagen weg vanuit het uitgangspunt van bruggen bouwen en verbindingen maken en de hieruit voortvloeiende (nieuwe) kansen benutten. Op deze weg zijn we in de daaropvolgende seizoenen en ook in 2015-2016 verder gegaan. Onze partners vinden ons vanwege hun betrokkenheid bij, en belang dat ze hechten aan, talentontwikkeling en dan specifiek van kinderen en jongeren in Rotterdam. Via de weg van kunst en cultuur.

De investering van de afgelopen twee jaar om het zakelijke netwerk van Hofplein te activeren en uit te breiden, betaalde zich uit in bijvoorbeeld de financiële steun vanuit het Rotterdamse bedrijfsleven voor de verbouwing van het Hofpleintheater. De benodigde middelen hiervoor hebben we deels in seizoen 2015-2016 geworven. Het geloof in onze plannen en het nut en de noodzaak daarvan voor de stad, wordt niet alleen met woorden onderstreept!

Naast de wervingscampagne voor een eenmalig project als de verbouwing van het theater, zijn ook de reguliere activiteiten vervolgd en uitgebreid. De Culturele Ambassade Rotterdam kwam weer bijeen als zakelijk netwerk dat Hofplein ondersteunt met een financiële bijdrage, kennis, hun netwerk en samenwerking in activiteiten en bijeenkomsten.

Er zijn ruim 1.000 professionals uit het bedrijfsleven en studenten van diverse onderwijsinstellingen bereikt middels trainingen op het gebied van non verbale communicatie, presentatietechnieken, spreken in het openbaar et cetera. Trainingen die allemaal uitgaan van het vakmanschap van theater. Ook is Hofplein weer veelvuldig gevraagd voor de creatieve invullingen van uiteenlopende activiteiten en bijeenkomsten. Zo verzorgden 60 Hofpleiners het slotoptreden bij drie uitverkochte kerstshows van Nick & Simon in Ahoy, is de voorstelling 'De Rotterdamse leraar makes it happen' gemaakt in opdracht van de dienst Onderwijs van de gemeente Rotterdam. Deze voorstelling speelde in een stampvol Hofpleintheater en wordt in seizoen 2016-2017 seizoen wegens het grote succes minstens twee keer herhaald. En ook dit jaar weer verzorgde een groep van zo'n 60 jonge talenten de kinderactiviteiten (show en kinderdorp) tijdens het CHIO.

Door middel van de trainingen, verhuringen en creatieve invullingen van evenementen, maar ook fondsenwerving en sponsoring creëren we een derde geldstroom die de komende jaren verder moet uitgroeien.

3 Marketing en Bedrijfsvoering

3.1 Marketing en communicatie

In seizoen 2015-2016 zijn extra marketinginspanningen verricht met een duurzaam karakter. Met de komst van nieuwe makers en daarmee ook andersoortige voorstellingen werd in seizoen 2015-2016 een basis gelegd voor de profilering vanuit een nieuwe artistieke koers ('het goud dat onvermogen heet') van Hofplein. Extra PR inspanningen waren benodigd voor onder meer de voorstelling 'De loop der dingen' van maker Gregory Caers. Op het gebied van vrije publiciteit werd flink uitpakket met het verspreiden van rechtenvrije interviews met makers die voor extra vrije publiciteit zorgden in met name de huis-aan-huiskranten. Het bezoek van Burgemeester Aboutaleb aan de voorstelling 'De loop der dingen' gaf een stevige attentie-impuls van de voorstelling. Lopende het seizoen werden op allerlei manieren inspanningen verricht om de kaartverkoop van de nieuwe voorstellingen - met veelal nieuwe makers - extra kracht bij te zetten. Er werden extra activiteiten geïnitieerd zoals een social media première (ca. 100 bezoekers), een *salsa night* bij de dansvoorstelling *Web Side Story* en verschillende inleidingen voorafgaand aan voorstellingen. Ook was er veel aandacht voor het aantrekken van nieuwe doelgroepen op zogeheten daluren. In seizoen 2015-2016 werd speciaal voor peuters en kleuters de XS programmering geïntroduceerd met voorstellingen op de vroege zondagochtend. Ook de samenwerking met o.a. OV Miles, Diergaarde Blijdorp en Rotterdam Festivals werd gecontinueerd. Voor de tweede maal op rij werd Hofplein een van de hoofdattracties van het populaire Jeugdvakantiepaspoort, wat betekende dat zo'n 800 jonge (en veelal nieuwe) bezoekers een bezoek brachten aan het Hofpleintheater.

In seizoen 2015-2016 werd voor de werving van leerlingen nieuwe brochures samengesteld en aan een grafisch ontwerper werd de opdracht gegeven een voorstel te maken voor de ontwikkeling van een nieuwe website. Onderwijl dit proces ontstond ook op organisatieniveau de behoefte om een externe partij te raadplegen voor de totale corporate identity van Hofplein, en is er een start gemaakt met verkennende gesprekken met het bureau 0-to-9.

Eveneens vanuit de behoefte aan een 'eigen identiteit' en meer (online) ruimte om voorstellingen en activiteiten te promoten is in seizoen 2015-2016 een nieuwe website ontwikkeld voor 'Educatie'.

Voor de onderwijsinstellingen MBO Theaterschool en de Theaterhavo/vwo groeide de noodzaak van een nieuwe, meer eigentijdse en op termijn herkenbare huisstijl, om aansluiting te blijven houden met bestaande en toekomstige leerlingen en studenten. Hiervoor zijn investeringen gepleegd op het gebied van zowel de online als offline branding van de opleidingen. Behalve een nieuwe huisstijl werden twee nieuwe websites gebouwd en ondergingen de diverse publiciteitsmiddelen zoals schoolbrochures, open dag flyers en posters een metamorfose. Ter promotie van de open dagen werd sterk ingezet op online advertisement via onder meer de bekendere social media kanalen. In seizoen 2015-2016 vierde de Theaterhavo/vwo eveneens haar tienjarig bestaan. Dit jubileum werd extra luister bijgezet door de organisatie van een speciale jubileumweek in oktober 2015.

3.2 Personeel en organisatie

3.2.1 Aanpassing organisatiestructuur

Stichting Hofplein Rotterdam heeft een Raad-van-Toezicht-model met een bestuur, waarbij de voorzitter van het bestuur de functie van algemeen directeur bekleedt. De algemeen directeur wordt in de uitvoering van de dagelijkse bedrijfsvoering ondersteund door drie directieleden. In hoofdstuk 5 wordt verdere toelichting gegeven op de governance binnen Stichting Hofplein Rotterdam.

Per seizoen 2015-2016 kent Hofplein een nieuw organogram, dat in seizoen 2014-2015 is ontwikkeld. De afdelingen productie, de Jeugdtheaterschool en educatie vallen hierbij onder dezelfde directeur, om zodoende het programma (lessen en producties) van de leerlingen van de Jeugdtheaterschool één geheel te laten zijn. Daarnaast vallen de voorstelling-gerelateerde afdelingen zoals techniek, het kostuumatelier en de grime, ook onder deze directeur. Dit directoraat heet Jeugdtheater en Educatie.

De MBO Theaterschool, de Theaterhavo/vwo en de Acteerschool vallen in het nieuwe organogram onder één directeur, de directeur Onderwijs. De drie opleidingen delen kennis en expertise als het gaat om het dagelijkse (kunstvak-) onderwijs en alles wat hier bij komt kijken vanuit de gemeente en het ministerie.

Alles wat te maken heeft met "backoffice" ondersteuning, zoals huisvesting, ict, financiën en personeel zal onder de directeur Financiën gaan lopen.

Alles wat te maken heeft met "frontoffice" en activiteiten die op onze externe stakeholders zijn gericht, vallen onder de algemeen directeur. Een nieuwe functie die onder dit directoraat is gevormd, is het hoofd marketing en publiek, waaronder de afdelingen marketing, horeca en secretariaat vallen.

3.2.2 Arbeidsplaatsen

In het verslagjaar werkten 272 mensen in dienst van Stichting Hofplein Rotterdam. Samen vormden zij 117,5 fte (seizoen 2014-2015 119,7 fte). Hiervan bestond 1,0 fte uit overwerk, tegenover 1,1 fte in seizoen 2014-2015.

	2014-2015 reëel	2015-2016 plan	2015-2016 reëel	Vershil reëel-reëe	Vershil plan-reëel
Arbeidsplaatsen in FTE					
Bestuur en indirect ondersteunend personeel	25,9	25,9	27,3	1,4	1,4
Theater	41,3	36,2	33,8	7,5-	2,4-
Jeugdtheaterschool	23,2	25,3	25,3	2,1	-
Opleidingen	28,2	28,8	30,1	1,9	1,3
<i>Subtotaal</i>	<i>118,6</i>	<i>116,2</i>	<i>116,5</i>	<i>2,1-</i>	<i>0,3</i>
Overwerk	1,1	-	1,0	0,1-	1,0
Werknemers	119,7	116,2	117,5	2,2-	1,3
Vrijwilligers	2,1	2,5	1,5	0,6-	1,0-
	121,8	118,7	119,0	2,8-	0,3

De samenstelling van het aantal fte wordt bij de toelichting van de exploitatierekening nader verantwoord.

3.2.3 Ziekteverzuim

Voor het theaterpersoneel geldt dit verslagjaar een ziekteverzuim van 1,9% en is daarmee gelijk aan voorgaand seizoen. Ondanks de hoge werkdruk blijft het ziekteverzuim zeer laag. Onder de theatertrainers was het ziekteverzuim 1,7%, tegenover 1,6% in seizoen 2013-2014.

3.3 Huisvesting

3.3.1 Huisvesting Hofpleintheater

Het Hofpleintheater wordt gehuurd van het Grafisch Lyceum en Zadkine College. In seizoen 2015-2016 is een nieuwe huurovereenkomst aangegaan, per 1 juli 2016 met een duur van 10 jaar en verlengingsmogelijkheden van onze kant voor 2 periodes van 5 jaar. In overleg met de eigenaren hebben we plannen ontwikkeld om het Hofpleintheater te verbouwen. In het kort wordt de oorspronkelijke foyer op de eerste verdieping (achter de zaal) verplaatst naar de centrale hal beneden. De ruimtes boven worden veranderd in theaterlokalen, zodat vanaf januari 2017 door meer groepen gerepeteerd kan worden in het Hofpleintheater en zodat per seizoen 2016-2017 Jeugdtheaterschool Noord van start kan gaan. De verbouwing is begin 2016-2017 van start gegaan en wordt half december 2016 afgerond. De financiële impact van de verbouwing wordt in seizoen 2016-2017 meegenomen. In dat seizoen worden verdere plannen ontwikkeld voor de aanpassingen van de trekkenwand en

de decorlift. Het vervangen van de theaterstoelen in met tenminste één seizoen uitgesteld in verband met de lopende verbouwing.

Het doel van de verbouwing is om het Hofpleintheater in de toekomst beter in staat te stellen zijn maatschappelijke functie te vergroten.

3.3.2 Huisvesting Theaterschool

De Theaterschool aan de Pieter de Hoochweg in Delfshaven wordt gehuurd van Stadsontwikkeling, met een huurcontract tot eind 2023. Met Stadsontwikkeling trekken we nauw op om de sfeer en de leefbaarheid in het pand te verbeteren. Hofplein heeft hiervoor een bestemmingsreserve gevormd die in seizoen deels al is ingezet voor de verbeteringen van het pand. Onze onderwijspartner LMC is ook bereid een deel te investeren in het pand.

Het contact met Stadsontwikkeling is goed, maar het is een stapsgewijs proces. De gesprekken gaan over meerjarenonderhoud, klimaatverbetering en energiebesparende maatregelen. Maatregelen die van belang zijn voor onze leerlingen en medewerkers. Om ze naast een inspirerende ook een gezonde en veilige leer-of werkplek te bieden. Eind 2016 start het gevelonderhoud. In de zomer van 2017 zal gewerkt worden aan klimaatverbetering en verlichting en in de zomer van 2018 wordt de fundering aangepakt.

In seizoen 2015-2016 is groot onderhoud gepleegd aan de binnenkant van het pand. Alle ruimtes zijn geveerd, scheuren zijn gedicht en er zijn noodmaatregelen getroffen voor enkele kozijnen. Het Theatercafé is opgeknapt, de akoestiek is verbeterd evenals de inrichting en de zonwering. Er zijn plannen ontwikkeld tijdens de Kerstvakantie van 2016-2017 een rolstoeltoegang en een plek voor leveranciers te maken bij het Theatercafé, zodat de hoofdingang niet meer geblokkeerd wordt door leveranciers. De plannen voor een dakopbouw zijn intensief besproken met Stadsontwikkeling en er is gezamenlijk geconcludeerd dat het financieel niet haalbaar is. Ondertussen voeren we overleg over de verlichting van het pand.

3.3.3 Huisvesting decoratelier

Sinds december 2013 huren wij via Vestia ruimte voor opslag en decoratelier aan de Willem Buytewechstraat 22 in Delfshaven, vlakbij de Theaterschool, zodat deze ruimte ook af en toe voor leerlingen vormgeving van de opleidingen beschikbaar kan zijn.

4 Jaarrekening 2015-2016

4.1 Balans per 31 augustus 2016

(na resultaatbestemming)

BALANS per 31 augustus 2016

	<u>31-08-16</u>	<u>31-08-15</u>		<u>31-08-16</u>	<u>31-08-15</u>
ACTIVA	€	€	PASSIVA	€	€
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiele vaste activa	560.027	457.128	Algemene reserve	206.225	262.031
			Bestemmingsreserve	1.504.560	1.656.625
				1.710.785	1.918.656
Vlottende activa			Kortlopende schulden		
Vorraden	9.598	11.305	Vooruit ontvangen lesgeld	586.989	531.682
Debiteuren	570.421	109.744	Crediteuren	173.418	164.694
Overige vorderingen	254.268	205.378	De MBO Theaterschool, inrichting en ontwikkeling	-	6.550
Omzetbelasting	32.193	806	Loonheffingen	84.926	88.194
Liquide middelen	1.442.964	2.334.830	Overige schulden	313.352	409.414
	2.309.444	2.662.063		1.158.686	1.200.534
TOTAAL	2.869.471	3.119.191	TOTAAL	2.869.471	3.119.191

4.2 Exploitatierkening seizoen 2015-2016 in euro's

Exploitatierkening seizoen 2015-2016 in €	Jaarverslag 2015-2016	Jaarplan 2015-2016	Jaarverslag 2014-2015	Vershil reëel-reëel	Vershil reëel-begroot
A. THEATER					
Baten Theater					
- Kaartverkoop, uitkoop en merchandising	344.311	461.000	404.239	59.928-	116.689-
- Lesgeldten productieleerlingen	154.691	200.000	228.075	73.384-	45.309-
- Horeca	256.178	252.000	274.373	18.194-	4.178
- Verhuur, trainingen en presentaties	185.842	185.000	189.457	3.616-	842
- Overige subsidies, fondsen en donateurs	74.913	81.000	64.925	9.988	6.087-
Totale baten Theater	1.015.935	1.179.000	1.161.068	145.133-	163.065-
Lasten Theater					
<i>Directe lasten Theater</i>					
- Loonkosten theatermakers	263.453	311.000	377.098	113.645-	47.547-
- Loonkosten kostuum en techniek	553.514	538.000	533.508	20.006	15.514
- Loonkosten productie	376.026	418.000	519.144	143.118-	41.974-
- Loonkosten horeca en garderobe	228.249	219.000	245.320	17.071-	9.249
- Materiële lasten	327.170	321.000	357.705	30.535-	6.170
- Inkoop horeca	151.193	149.000	175.115	23.922-	2.193
- Afschrijvingen	73.624	68.000	39.519	34.105	5.624
<i>Indirecte lasten Theater</i>					
- Loonkosten organisatie	277.313	240.000	213.865	63.448	37.313
- Loonkosten huishoudelijke dienst	92.323	108.000	101.541	9.218-	15.677-
- Bedrijfskosten	110.013	90.000	116.412	6.399-	20.013
- Huisvestingskosten	269.399	304.000	266.186	3.213	34.601-
Totale lasten Theater	2.722.277	2.766.000	2.945.414	223.136-	43.723-
RESULTAAT THEATER	-1.706.342	1.587.000-	-1.784.345	78.003	119.342-
B. JEUGDTHEATERSCHOOL					
Baten Jeugdtheaterschool					
- Lesgeldten Jeugdtheaterschoolleerlingen	897.235	988.000	952.201	54.966-	90.765-
- Bijdrage Externe projecten	285.894	172.000	186.015	99.879	113.894
- Overige subsidies, fondsen en donateurs	115.053	157.000	141.509	26.456-	41.947-
Totale baten Jeugdtheaterschool	1.298.182	1.317.000	1.279.724	18.457	18.818-
Lasten Jeugdtheaterschool					
<i>Directe lasten Jeugdtheaterschool</i>					
- Loonkosten docenten	778.190	847.000	819.288	41.098-	68.810-
- Loonkosten afdeling Jeugdtheaterschool	353.831	350.000	276.205	77.626	3.831
- Materiële lasten	131.718	51.000	51.074	80.643	80.718
- Afschrijvingen	15.172	17.000	32.938	17.766-	1.828-
<i>Indirecte lasten Jeugdtheaterschool</i>					
- Loonkosten organisatie	266.859	278.000	252.825	14.034	11.141-
- Loonkosten huishoudelijke dienst	36.929	30.000	41.251	4.322-	6.929
- Bedrijfskosten	72.377	58.000	60.852	11.525	14.377
- Huisvestingskosten	114.077	151.000	125.350	11.273-	36.923-
Totale lasten Jeugdtheaterschool	1.769.153	1.782.000	1.659.783	109.370	12.847-
RESULTAAT JEUGDTHEATERSCHOOL	-470.971	465.000-	-380.059	90.912-	5.971-

Exploitatierkening seizoen 2015-2016 in euro's (vervolg)

Exploitatierkening seizoen 2015-2016 in €	Jaarverslag 2015-2016	Jaarplan 2015-2016	Jaarverslag 2014-2015	Vershil reëel-reëel	Vershil reëel-begroot
C. OPLEIDINGEN					
Baten opleidingen					
- Bijdrage De MBO Theaterschool	1.200.985	1.157.000	1.126.821	74.164	43.985
- Bijdrage De Theaterhavo/wo	1.678.237	1.577.000	1.614.516	63.721	101.237
- Bijdrage De Acteerschool Rotterdam	190.497	166.000	210.383	19.886-	24.497
- Overige subsidies, fondsen en donateurs	0	-	4.350	4.350-	-
Totale baten opleidingen	3.069.719	2.900.000	2.956.069	113.649	169.719
Lasten Opleidingen					
<i>Directe lasten Opleidingen</i>					
- Loonkosten Opleidingen, docenten	943.324	963.000	895.770	47.554	19.676-
- Loonkosten Opleidingen, ondersteuning	526.791	518.000	484.193	42.598	8.791
- Materiële lasten	352.783	300.000	295.434	57.349	52.783
- Afschrijvingen	95.353	101.000	123.220	27.867-	5.647-
<i>Indirecte lasten Opleidingen</i>					
- Loonkosten organisatie	243.289	263.000	243.118	171	19.711-
- Loonkosten huishoudelijke dienst	178.491	162.000	174.523	3.968	16.491
- Bedrijfskosten	107.118	84.000	87.309	19.809	23.118
- Huisvestingskosten	301.166	238.000	296.642	4.524	63.166
Totale lasten Opleidingen	2.748.315	2.629.000	2.600.209	148.105	119.315
RESULTAAT OPLEIDINGEN	321.404	271.000	355.860	34.456-	50.404
Totale baten Theater en Jeugdtheaterschool	2.314.117	2.496.000	2.440.792	126.676-	181.883-
Totale lasten Theater en Jeugdtheaterschool	4.491.430	4.548.000	4.605.197	113.767-	56.570-
RESULTAAT THEATER EN JEUGDTHEATERSCHOOL	-2.177.313	2.052.000-	-2.164.404	12.909-	125.313-
Saldo rentebaten / -lasten	5.087	8.000	22.530	17.444-	2.913-
Saldo resultaat Opleidingen	321.404	271.000	355.860	34.456-	50.404
Subsidie gemeente Rotterdam	1.795.014	1.773.000	1.787.554	7.460	22.014
RESULTAAT HOFPLEIN ROTTERDAM	-55.808	-	1.540	57.348-	55.808-
			0		
Resultaat voor mutaties bestemmingsreserve	207.873-		4.260		
Dotatie loondoorbetaling bij ziekte/ ongeval	51.581-		-50.505		
Dotatie activa investeringsplan/ bijz. activa	-		-8.829		
Dotatie huisvesting Theaterschool	90.258-		-		
Onttrekking huisvesting Theaterschool	123.101		2.314		
Onttrekking loondoorbetaling bij ziekte/ ongeval	51.581		50.505		
Onttrekking De Acteerschool Rotterdam	10.738		-		
Onttrekking activa investeringsplan	108.484		3.795		
SALDO	-55.808		1.540		

4.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Activiteiten

De activiteiten van Hofplein Rotterdam bestaan uit het verzorgen van theaterlessen voor kinderen en jongeren in de vrije tijd en binnen het regulier onderwijs, het maken en spelen van theatervoorstellingen met kinderen en jongeren.

Vestigingsplaats

Stichting Hofplein Rotterdam is feitelijk gevestigd op Benthemplein 13 B, 3032 CC te Rotterdam.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor Jaarverslaggeving 640 'organisaties zonder winststreven', BW 2 titel 9 en SvR2014. In aanvulling daarop past de stichting de andere stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving, zoveel mogelijk toe. De jaarrekening is opgesteld in euro's. In de staat van baten en lasten zijn de begrotingscijfers opgenomen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Continuïteit

Bij het opstellen van dit jaarverslag (dus na balansdatum) is de subsidie in het kader van het Cultuurplan 2017-2020 ruim vijf ton lager vastgesteld dan het subsidieniveau in seizoen 2015-2016. Hofplein Rotterdam heeft een nieuwe begroting opgesteld rekening houdend met het lagere subsidieniveau. De continuïteit kan gewaarborgd blijven door vermindering van activiteiten en door aanpassen van de organisatiestructuur. Voor seizoen 2017-2018 begroten we een personeelsbestand van 93 fte. Een daling van bijna 24 fte t.o.v. jaarverslag 2015-2016. Het lagere subsidieniveau leidt concreet tot een lager bereik qua leerlingen, bezoekers en voorstellingen.

Format van de jaarrekening

Door de eisen van Gemeente Rotterdam vanwege de subsidie, zijn in deze jaarrekening overzichten opgenomen en in een volgorde die normaliter niet conform BW 2 titel 9 worden verantwoord. Hiervoor is bewust gekozen om de jaarrekening naast verantwoordingsdocument van de stichting ook te gebruiken voor de subsidieverantwoording.

In overleg met Dienst Kunst en Cultuur is, net als in voorgaande jaren, gekozen voor een afwijkend format om beter inzicht te geven in de financiële stromen van de bedrijfsonderdelen Theater, Jeugdtheaterschool en Opleidingen. Het aangepaste format maakt de resultaten per bedrijfsonderdeel in een oogopslag inzichtelijk.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR ACTIVA EN PASSIVA

Vergelijken met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. De afschrijvingspercentages variëren van 5% - 33%.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de kostprijs of lagere marktwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden het kapitaal, de bestemmingsreserves en de overige reserve opgenomen. De overige reserve en de bestemmingsreserves staan ter beschikking van het bestuur van Stichting Hofplein Rotterdam. Ten aanzien van de bestemmingsreserve geldt een beperktere bestedingsmogelijkheid, en wordt bepaald door het bestuur en de raad van toezicht.

Kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Een eventuele dotatie of onttrekking aan de bestemmingsreserve wordt reeds in de lasten respectievelijk baten van de bedrijfsonderdelen verwerkt en derhalve begrepen in het "Resultaat Hofplein Rotterdam".

Baten

De baten betreffen de budgetsubsidie van de Gemeente Rotterdam, overige subsidies, alsmede baten welke voortkomen uit de activiteiten, zoals verkoop recettes, verzorgen van theaterlessen en scholingsprojecten. De baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden opgenomen voor zover zij toerekenbaar zijn aan het verslagjaar.

Lonen en salarissen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Pensioenregeling

Stichting Hofplein Rotterdam is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds. Bij tekorten in het bedrijfstakpensioenfonds is de onderneming niet verplicht tot het verrichten van aanvullende stortingen anders dan het betalen van hogere toekomstige premies. De pensioenregeling is gebaseerd op middelloon. Het bestuur van het pensioenfonds neemt jaarlijks een besluit over indexatie van de pensioenen. De dekkingsgraad van PFZW eind augustus 2016 bedraagt 89% (eind augustus 2015: 96%).

De premieverplichtingen aan de pensioenverzekeraars over het boekjaar worden als last in de winst- en verliesrekening opgenomen, en als verplichting per balansdatum, voorzover betaling nog niet heeft plaatsgevonden en er sprake is van additionele verplichtingen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen aan derden betaalde (te betalen) en van derden ontvangen (te ontvangen) interest en bankkosten.

4.4 Toelichting op de balans per 31-08-2016

Toelichting op de activa

De *materiële vaste activa* zijn in de staat van vaste activa uitgesplitst.

De samenstelling is als volgt (in €):

Staat van Activa	2015-2016	2014-2015	2013-2014
Boekwaarde begin boekjaar	457.128	415.623	432.885
Geïnvesteed*	309.657	231.460	187.445
Afgeschreven op vaste activa	-206.757	-189.955	-204.707
Totaal	560.028	457.128	415.623
* Geïnvesteed in:	2015-2016	2014-2015	2013-2014
Theater	161.173	74.392	56.855
Jeugdtheaterschool	13.597	44.507	8.191
Opleidingen	134.887	112.561	122.399
Totaal	309.657	231.460	187.445

Voor de investeringen in de Opleidingen (De Theaterhavo/vwo en De MBO Theaterschool) zijn middelen beschikbaar gesteld van LMC Voortgezet Onderwijs en Albeda College.

De post *debiteuren* ad € 570.421 betreft de debiteuren van het theater en de opleidingen. Deze stijging hangt grotendeels samen met de openstaande vorderingen van de LMC en Albeda en van de facturen die samenhangen met verhuringen, in de maanden juni en juli. Doordat de facturering doorgaans in de zomerperiode wordt verwerkt, overschrijden de uiteindelijke betalingen gedeeltelijk het seizoen. Lesgeldten over 2016-2017 zijn in het boekjaar 2015-2016 vooruit gefactureerd. De per 31 augustus 2016 openstaande vooruit gefactureerde lesgeldten ad € 519.995 (€ 638.712 per 31 augustus 2015) zijn - ten behoeve van het geven van een beter inzicht in de stand van de openstaande vorderingen - niet onder de vorderingen opgenomen, maar in mindering gebracht op de vooruit ontvangen lesgeldten. De reeds ontvangen lesgeldten over 2016-2017 zijn onder de kortlopende schulden verantwoord.

De *overlopende activa* bestaan uit rekeningen vallend in volgend boekjaar, nog te ontvangen subsidies en overige vorderingen. De samenstelling is als volgt (in €):

Overlopende Activa	2015-2016	2014-2015
Nog te ontvangen subsidie Cultuurcoach en Code Groen	33.659	9.872
Nog te ontvangen subsidies (leslocaties en overige)	6.624	10.407
Nog te ontvangen uitkoop productie	-	2.000
Overige vorderingen en overlopende activa	213.986	183.099
Totaal	254.268	205.378

De *liquide middelen* bestaan voor € 1.444.948 uit banktegoeden. De hoogte van dit bedrag komt voor een gedeelte voort uit de lesgeldten die de leerlingen voor het begin van het volgend seizoen (2015-2016) moeten hebben betaald.

Toelichting op de passiva

Verloop eigen vermogen	31-8-2016	31-8-2015	Dotatie/onttrekking
Algemene reserve	206.225	262.031	-52.327
Bestemmingsreserve	1.504.560	1.656.625	-152.065
Totaal	1.710.785	1.918.656	-204.392

De *algemene reserve* van vorig verslagjaar bedroeg € 262.031 De *algemene reserve* per 31 augustus 2016 bedraagt € 206.225.

Verloop bestemmingsreserve	31-8-2016	31-8-2015	Dotatie/onttrekking
De Acteerschool Rotterdam	30.872	41.610	-10.738
Loondoorbetaling bij ziekte/ongeval	170.000	170.000	-
Huisvesting Theaterschool	219.702	252.545	-32.843
Activa	1.083.986	1.192.470	-108.484
Totaal	1.504.560	1.656.625	-152.065

Van de *bestemmingsreserve* is € 30.872 bestemd voor *De Acteerschool Rotterdam*. Dit bedrag wordt in 2016-2017 en 2017-2018 ingezet voor de afwikkeling van de laatste twee lesjaren van deze opleiding.

Mutaties reserve De Acteerschool	2015-2016	2014-2015
Beginsaldo (1-9)	41.610	41.610
Dotatie	0	0
Onttrekking	-10.738	0
Eindsaldo (31-8)	30.872	41.610

Een bedrag van € 170.000 is bestemd voor loondoorbetaling bij ziekte en ongeval, omdat we het risico voor loondoorbetaling bij ziekte of ongeval niet verzekeren. De verzekeringspremie is dermate hoog en ons ziekteverzuim zo laag dat het vormen van een bestemmingsreserve gunstiger is.

Mutaties reserve Loondoorbetaling	2015-2016	2014-2015
Beginsaldo (1-9)	170.000	170.000
Dotatie	51.581	50.505
Onttrekking	-51.581	-50.505
Eindsaldo (31-8)	170.000	170.000

Een bedrag van € 219.702 is bestemd voor huisvesting Theaterschool. Dit bedrag zetten we in overleg met Stadsontwikkeling in om de sfeer en de leefbaarheid van het pand te verbeteren. Daar vallen energiebesparende maatregelen, groot onderhoud en aanpassing van de inrichting onder. Investerings worden geactiveerd en tegelijkertijd wordt jaarlijks een bedrag aan de bestemmingsreserve onttrokken ter dekking van de afschrijvingslasten. Een bedrag ad € 7.384 is onttrokken ter dekking van de afschrijvingslast. Een bedrag ad € 115.717 is onttrokken ten behoeve van het plegen van groot onderhoud. Daarnaast is een bedrag ad € 90.258 gedoteerd, afkomstig vanuit de reservering Activa. Het betreft hier dus een verschuiving. De verschoven bestemmingsreserve was gevormd om op termijn de vloerbedekking van de Theaterschool te kunnen vervangen. Van de reservering huisvesting Theaterschool is een bedrag ad € 57.669 bestemd ter dekking van toekomstige afschrijvingslasten van reeds gedane investeringen. De reeds gedane investeringen hangen samen met de clustering van ruimtes, verbetering van de akoestiek en verbetering van de inrichting. In seizoen 2016-2017 verwachten we een onttrekking ad € 37.000 en in de vijf daaropvolgende jaren een onttrekking van totaal € 42.500.

Mutaties reserve Huisvesting Theaterschool	2015-2016	2014-2015
Beginsaldo (1-9)	252.545	254.859
Dotatie, verschuiving vanuit reserve Activa	90.258	0
Dotatie	0	23.136
Onttrekking	-123.101	-25.450
Eindsaldo (31-8)	219.702	252.545

Een bedrag van € 1.083.986 is bestemd voor het vervangen van activa die niet reeds onder de lopende investeringen vallen, zoals aanpassen van de trekkenwand, theaterstoelen en vloerbedekking. Deze reservering wordt jaarlijks aangevuld voor zover het resultaat van het seizoen dat toelaat. Op het moment dat de investeringen plaatsvinden, worden deze geactiveerd en wordt een bedrag onttrokken ter dekking van de afschrijvingslasten. In 2015-2016 zijn investeringen ter waarde van € 129.527 gedaan in de PA (geluidsinstallatie), verbouwing van de repetitieruimte en in de afwerking van de theaterstoelen van de Shakespearezaal. Een bedrag ad € 18.226 is onttrokken ter dekking van de afschrijvingslasten. Een bedrag ad € 90.258 is onttrokken aan deze reservering en toegevoegd aan de reservering Huisvesting Theaterschool, zoals hierboven aangegeven. Van de bestemmingsreserve is eind 2015-2016 per saldo een bedrag van € 153.285 bestemd ter dekking van toekomstige afschrijvingslasten van reeds gedane investeringen.

In seizoen 2016-2017 verwachten we een onttrekking ad € 600.000 en in de vijf daaropvolgende jaren verwachten we een onttrekking van totaal € 268.000.

Mutaties reserve Activa	2015-2016	2014-2015
Beginsaldo (1-9)	1.192.470	1.187.436
Dotatie	0	54.608
Onttrekking t.b.v. reservering Huisvesting	-90.258	
Onttrekking	-18.226	-49.574
Eindsaldo (31-8)	1.083.986	1.192.470

Het *vooruitontvangen lesgeld* is gestegen ten opzichte van vorig seizoen. De leselden van seizoen 2016-2017 worden in seizoen 2015-2016 vooruit gefactureerd. De vooruit ontvangen leselden zijn als volgt te recapitulieren (in €):

Vooruitontvangen leselden voor seizoen	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Gefactureerde leselden	1.106.984	1.170.394	1.291.938
Te vorderen per 31 augustus	-519.995	-638.712	-692.765
Vooruit ontvangen leselden	586.989	531.682	599.173

Er wordt lesgeld vooruit gefactureerd voor de Jeugdtheaterschool, De Theaterhavo/vwo en De MBO Theaterschool. Vanwege de omvang van de post splitsen we de bedragen hieronder uit.

Vooruit gefactureerd per 31 augustus voor seizoen:	2016-2017	2015-2016	2014-2015
De Jeugdtheaterschool	835.218	918.074	1.032.741
De Theaterhavo/vwo	161.500	145.760	144.355
De MBO Theaterschool	110.356	106.560	105.617
De Acteerschool Rotterdam	0	0	9.225
Totaal	1.106.984	1.170.394	1.291.938

De daling van het bedrag van de Jeugdtheaterschool wordt veroorzaakt door een daling van het leerlingaantal per 2016-2017. Bij de Acteerschool is, net als vorig seizoen, geen nieuwe lichte studenten aangenomen.

De post *overige schulden* is als volgt samengesteld (in €):

Overige schulden	2015-2016	2014-2015
Personele lasten	48.652	56.769
Nog te ontvangen facturen	76.248	38.471
Vooruitontvangen subsidies en giften	127.846	150.542
Overige schulden en overlopende passiva	60.607	163.632
Totaal	313.352	409.414

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn:

- Huurcontract Pieter de Hoochweg 222 met Stadsontwikkeling, lopend tot 31 december 2023, 88 maanden à € 18.873 per maand, per jaar € 226.476, dus € 1.660.824 in totaal. Hiervan factureren we € 201.590 per jaar aan LMC Voortgezet Onderwijs, met een looptijd tot 31 december 2023, dus € 1.478.326 in totaal.
- Huurcontract Benthemplein 13 (Hofpleintheater) met Technicon, lopend van 1 juli 2016 tot 1 juli 2026, dus 9 jaar en 10 maanden, à € 162.650 per jaar, in totaal € 1.599.391.
- Te ontvangen huurkorting Benthemplein 13 voor 16 maanden ten bate van de verbouwing van het theater, ad € 13.554 per maand, dus € 216.864 in totaal.
- Huurcontract Willem Buytewechstraat 22 met Vestia, lopend tot 1 december 2017, 15 maanden à € 1.151 per maand, in totaal € 17.265.
- Huurcontract Keileweg 8 met Stichting Meesteren, lopend tot 31 december 2016, 4 maanden à € 1.320 per maand, in totaal € 5.280.
- Subsidiekorting gemeente Rotterdam seizoen 2014-2015 ad € 81.591. Voor dit bedrag is geen voorziening gevormd, in afwachting van het bezwaarschrift tegen de vaststellingsbeschikking.
- Nog te ontvangen frictiekosten t.b.v. subsidieverlaging Cultuurplan 2017-2020 gemeente Rotterdam. Frictiekosten bedragen ten hoogste de helft van de subsidiekorting, derhalve maximaal € 253.500. De kosten voor de transitie naar het nieuwe subsidieniveau zullen naar verwachting ten minste zo hoog zijn als het de door gemeente beschikbare gestelde frictiebudget.

4.5 Toelichting op de exploitatierekening over de periode van 01-09-2015 tot en met 31-08-2016

4.5.1 A. THEATER

Baten Theater

De opbrengst uit de *kaartverkoop, uitkoop en merchandising* is als volgt verdeeld:

Verdeling kaartverkoop, uitkoop en merchandising			
	Reëel 2015-2016	Begroot 2015-2016	Reëel 2014-2015
Recettes eigen theaters	293.709	381.000	339.649
Recettes andere theaters	24.297	46.000	39.961
Uitkoop	21.307	27.000	18.870
Merchandise	4.997	7.000	5.759
	344.310	461.000	404.239

Het aantal bezoekers in Rotterdam was met 50.350 lager dan vorig seizoen en dan begroot (55.000). Het aantal voorstellingen en presentaties in Rotterdam daalde eveneens, van 422 naar 376. De recettes andere theaters vielen, evenals de recettes eigen theaters, lager uit dan begroot door het lagere bezoekersaantal in andere theaters.

De post *lesgelden productieleerlingen* hangt samen met het beschikbare aantal speelplaatsen in producties. Samenhangend met de daling in het leerlingenaantal zien we een daling in het lesgeld.

De *opbrengsten van de horeca* zijn hoger dan begroot. De daling bij opbrengsten voorstellingen, samenhangend met het lagere bezoekersaantal, wordt gecompenseerd door de hogere opbrengsten verhuur. Met catering wordt bedoeld de foyer die tijdens (Jeugdtheater) schooltijden open is. Het hoofddoel van de catering is het verlenen van service en het zorgen voor kwaliteit en veiligheid in het gebouw. De prijzen zijn daarom relatief laag gesteld. Toch wordt geprobeerd met een vers en afwisselend assortiment leerlingen binnen te houden en omzet te verhogen. Interne catering is de bijdrage die leerlingen betalen voor maaltijden die wij verstrekken. Het gaat om productieleerlingen en leerlingen van de Opleidingen. Deze bijdragen worden geïnd via het lesgeld of via ouderbijdragen. Het gedeelte lesgeld/ouderbijdrage bestemd voor maaltijden is reeds gecorrigeerd op de lesgelden.

Verdeling horeca			
	Reëel 2015-2016	Begroot 2015-2016	Reëel 2014-2015
Voorstellingen	89.809	96.000	97.926
Catering	95.677	95.000	101.713
Interne catering	24.562	31.000	28.062
Verhuur	46.130	30.000	46.672
	256.178	252.000	274.373

De post *verhuringen afdeling theater* is als volgt samengesteld:

Verdeling verhuur afdeling Theater			
	Reëel 2015-2016	Begroot 2015-2016	Reëel 2014-2015
Zaalhuur	104.271	93.000	115.745
Auteursrechten/kostuums	6.010	2.000	2.359
Trainers, makers, acteurs	62.037	80.000	62.057
Overig	13.524	10.000	9.296
	185.842	185.000	189.457

De opbrengsten verhuur van de theaterzalen en lesruimtes is hoger dan begroot, maar iets lager ten opzichte van 2014-2015. Onder de opbrengsten staan ook bijdragen van ouders van de Theaterhavo/vwo verantwoord die te maken hebben met zaalhuur voor presentaties van leerlingen van de Theaterhavo/vwo. De post trainers, makers, acteurs gaat over de activiteiten die via de afdeling Externe Relaties en Projecten lopen. Het gaat o.a.

over het verzorgen van het kinderdorp en de voorstellingen op het CHIO en in samenwerking met het Rotterdams Philharmonisch Orkest, deelname aan de opening Rotterdam Partners, maar ook over trainingen aan het personeel van ING, aan studenten van de Erasmus Universiteit, en over het uitlenen van trainingsacteurs voor rollenspelen. Onder verhuur overig vallen doorberekeningen zoals losse verhuur van materialen en overig personeel.

De post *overige subsidies, fondsen en donateurs* is als volgt verdeeld:

Verdeling overige subsidies, fondsen en donateurs Theater			
	Reëel 2015-2016	Begroot 2015-2016	Reëel 2014-2015
Subsidies overige gemeentes	27.530	26.000	36.716
Overige instellingen	30.983	12.000	17.000
Donateurs	16.400	43.000	11.209
	74.913	81.000	64.925

De bijdragen van overige instellingen betreft een aantal fondsen die zijn benaderd voor de voorstelling "14 mei 1940 om ongeveer half twee", een locatievoorstelling in het kader van het bombardement op Rotterdam in 1940. Daarnaast betreft het bijdrages van fondsen voor "Festvial aan de Maas", een festival waar jonge theatermakers uit het hele land een podium krijgen en in gesprek kunnen gaan met de Rotterdamse kunstsector, en een bijdrage voor het educatie-project Hofplein in de Klas.

Lasten Theater

Directe lasten Theater

De verdeling van het aantal fte is als volgt:

FTE Theater	Reëel 2015-2016	Begroot 2015-2016	Reëel 2014-2015
Theatermakers	4,2	5,1	6,4
Kostuum en techniek	12,7	14,3	14,4
Productie	8,5	9,3	11,6
Horeca	8,4	7,5	8,9
Totaal	33,8	36,2	41,3

De afname bij Theatermakers hangt enerzijds samen met een lager aantal benodigde uren dans en zang bij een aantal voorstellingen. Anderzijds hangt de daling samen met het lager aantal fte voor acteurs en trainers die voor de afdeling Externe relaties en projecten zijn ingezet. De loonkosten dalen eveneens.

Het aantal fte kostuum en techniek daalt ten opzichte van de begroting. Het totale aantal fte vaste aanstellingen op de afdeling kostuum is in seizoen 2015-2016 structureel verlaagd. De afdeling techniek daalt met 1,2 fte, maar de daling in loonkosten wordt gecompenseerd door de stijging van de kosten aan externe technici. Deze kosten zijn in de jaarrekening opgenomen onder de post loonkosten Techniek. De lichte stijging in loonkosten hangt voornamelijk samen met de boven begroting ingehuurde technici voor verhuringen.

Ook op de afdeling productie is in seizoen 2015-2016 meer gewerkt met freelancers, dit verklaart een daling van 0,5 fte. De functie coördinator Gastvrouwen (0,2 fte) valt in seizoen 2015-2016 niet meer onder de afdeling productie, maar onder de afdeling Horeca.

Dit verklaart onder andere de stijging in fte van de post Horeca. De grootste stijging zit echter in oproeppersoneel, samenhangend met extra verhuringen en de voorbereidingen op de verbouwing van het Hofpleintheater.

Materiële lasten en inkoop horeca

De samenstelling van materiële lasten Theater en inkoop horeca is als volgt:

Samenstelling materiële lasten Theater en inkoop Horeca			
	Reëel 2015-2016	Begroot 2015-2016	Reëel 2014-2015
Productiekosten incl. verhuur	243.044	256.000	282.392
Publiciteit	84.126	65.000	75.313
Inkoop horeca en catering	151.193	149.000	175.115
	478.363	470.000	532.820

De publiciteitslasten zijn hoger dan begroot, samenhangend met de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl en website, vanuit de behoefte om het Hofpleintheater duidelijker te positioneren.

4.5.2 B. JEUGDTHEATERSCHOOL

Baten Jeugdtheaterschool

De totale lesgeldten van de Jeugdtheaterschool inclusief de producties zijn 9% lager dan begroot, en met 12% gedaald ten opzichte van vorig seizoen. In deze lesgeldten zijn ook de inschrijfgelden en opbrengsten workshops opgenomen.

Het leerlingaantal is in 2015-2016 eveneens gedaald naar 3.728. Een daling van 6% ten opzichte van de begroting (3.938) en ruim 12% ten opzicht van vorig seizoen (4.274). In seizoen 2015-2016 zijn in de leerlingenaantallen de Peuter- & Kleutertheaterleerlingen als unieke leerling opgenomen, waar voorheen deze leerlingen voor 1/3 werden meegeteld, samenhangend met het (lager) aantal lesweken (8 weken) ten opzichte van de reguliere langlopende lessen van de Jeugdtheaterschool (23-25 weken). Voor de vergelijkende cijfers zijn de aantallen uit het jaarverslag 2014-2015 en jaarplan 2015-2016 op dezelfde wijze berekend.

Het gemiddelde lesgeld per leerling daalde van € 317 in 2014-2015 naar € 277 in 2015-2016. Deze daling wordt enerzijds verklaard door de hiervoor genoemde berekening van het aantal leerlingen Peuter & Kleuter, en door een in verhouding lager aantal productieleerlingen, 9% in 2015-2016 ten opzichte van 14% in 2014-2015.

De post *bijdrage externe projecten* beslaat de projecten waarin onze Jeugdtheaterschool docenten zowel reguliere als vrijetijdslessen in het onderwijs verzorgen. Daarnaast zijn de bijdrages voor het project Code Groen in deze post verwerkt. Deze bijdrages verklaren het merendeel van de stijging. Daarnaast zijn in seizoen 2015-2016 naast de scholen waar wij al jaren lessen verzorgen binnen de reguliere lestijd (Bogermanschool, Vierambacht en Bergkristal), ook nieuwe samenwerkingen aangegaan op o.a. Roncalli Mavo en het Sint Laurenscollege.

De post *overige subsidies, fondsen en donateurs* is als volgt verdeeld:

Verdeling overige subsidies, fondsen en donateurs Jeugdtheaterschool			
	Reëel 2015-2016	Begroot 2015-2016	Reëel 2014-2015
Subsidies overige gemeentes	96.153	105.000	120.074
Overige instellingen	2.500	9.000	10.226
Donateurs	16.400	43.000	11.209
	115.053	157.000	141.509

De lagere opbrengsten Donateurs hangt samen met een sponsorplan dat in seizoen 2015-2016 niet gerealiseerd kon worden.

Lasten Jeugdtheaterschool

Directe lasten Jeugdtheaterschool

De verdeling van het aantal fte is als volgt:

FTE Jeugdtheaterschool	Reëel	Begroot	Reëel
	2015-2016	2015-2016	2014-2015
Docenten Jeugdtheaterschool	12,7	13,4	13,3
Docenten Educatie	3,1	2,7	2,8
Ondersteuning Jeugdtheaterschool	9,5	9,2	7,1
Totaal	25,3	25,3	23,2

Het aantal fte *docenten Jeugdtheaterschool* was 0,7 fte lager dan begroot, als gevolg van het lagere leerlingenaantal. Zowel het aantal lessen, aantal fte docenten als het leerlingenaantal, dalen ca. 6 % ten opzichte van de begroting. Het aantal fte *docenten Educatie* is, samenhangend met de activiteiten boven begroting, hoger dan de begroting. Onder educatie vallen alle projecten in het onderwijs die onze docenten verzorgen buiten onze eigen reguliere opleidingen en vrijetijdsschool. Het betreft dus lessenreeksen op andere voortgezette of basisscholen, de cultuurcoachprojecten, eindmusicals en losse workshops. In seizoen 2015-2016 is Code Groen aan de activiteiten van de afdeling Educatie toegevoegd.

De stijging op de post materiële lasten hangt samen met het project Code Groen. De hogere kosten op deze post van ca. € 53.000 worden gedekt door de bijdrages welke voor Code Groen zijn aangevraagd en ontvangen. Daarnaast worden de reiskosten van freelance docenten als directe materiële lasten opgenomen ad € 19.000. Deze kosten werden voorheen samen met de reiskosten van medewerkers opgenomen, maar deze kosten zijn nu gesplitst, samenhangend met de (administratieve) verplichtingen binnen de WKR. Op de kostenpost woonwerkverkeer is hierdoor tevens een sterke daling te zien.

4.5.3 C. OPLEIDINGEN

Baten Opleidingen

De post *bijdrage De MBO Theaterschool* is hoger dan in vorig verslagjaar en ook hoger dan begroot. Deze bijdrage ligt hoger doordat enerzijds het leerlingaantal ten opzichte van vorig verslagjaar en begroting iets is gestegen naar 182. Deze leerlingen dragen bij aan extra faciliteiten, boeken en lesmaterialen, waardoor een hoger aantal leerlingen zorgt voor een hogere leerling bijdrage. Anderzijds is een aanvullende bijdrage door het Albeda toegekend voor een kwaliteitsimpuls van het onderwijs. Tegenover deze extra opbrengsten staan dan ook direct hogere kosten, wat terug te zien is in het aantal fte ondersteuning en materiële lasten.

De stijging van de post *bijdrage De Theaterhavo/vwo* ten opzichte van de begroting en ten opzichte van vorig verslagjaar hangt samen met de bijdragen van de ouders van de leerlingen die hoger liggen dan begroot, door de extra (buitenlandse) excursies die niet zijn begroot, maar die wel door voldoende belangstelling konden plaatsvinden. Tegenover deze extra opbrengsten staan ook direct extra kosten voor de reis. Het aantal leerlingen steeg van 473 in 2014-2015 naar 475 in 2015-2016.

De Theaterhavo/vwo is volledig gehuisvest in ons schoolgebouw. De bijdrage vanuit de onderwijskoepel LMC Voortgezet Onderwijs dekt de lasten voor huisvesting, docenten, coördinatie, administratie, lesmaterialen en afschrijvingen. De directie van de opleiding is in handen van Hofplein Rotterdam.

De post *bijdrage De Acteerschool Rotterdam* beslaat de bijdrage van Hogeschool Rotterdam voor de studenten van De Acteerschool Rotterdam die de opleiding Culturele Maatschappelijke Vorming volgen, met de specialisatie Theater & Maatschappij. Voor de opleiding worden geen nieuwe leerlingen meer aangenomen, omdat de samenwerking tussen Hofplein Rotterdam en de Hogeschool Rotterdam na seizoen 2017-2018 zal eindigen. De studenten die vanaf seizoen 2014-2015 reeds aan de opleiding zijn begonnen, kunnen de volledige opleiding nog afronden. Ondanks het lagere leerlingenaantal is de bijdrage hoger dan begroot. Dit hangt samen met een extra bijdrage ten bate van de afwikkeling van de opleiding.

Lasten Opleidingen

Directe lasten Opleidingen

De verdeling van het aantal fte is als volgt:

FTE Opleidingen	Reëel	Begroot	Reëel
	2015-2016	2015-2016	2014-2015
Docenten MBO/ THV/ DAR	17,4	17,1	16,6
Ondersteuning Opleidingen	12,7	11,7	11,6
Totaal	30,1	28,8	28,2

De stijging van fte voor docenten Opleidingen hangt samen met de extra middelen kwaliteitsimpuls voor De MBO Theaterschool. De stijging in ondersteuning hangt samen met een aantal personele wijzigingen, vervanging voor ziekte en een uitbreiding ten behoeve van de transitie waarbij de MBO opleidingen vormgegeven moeten worden binnen 3 jaar, in plaats van 4.

Materiële lasten

De reële materiële lasten van de Opleidingen zijn hoger vanwege de investering kwaliteitsimpuls onderwijs op de MBO Theaterschool, en vanwege de extra reizen van de Theaterhavo/vwo.

Indirecte lasten Theater, Jeugdtheaterschool en Opleidingen

Indirecte bedrijfskosten

De *bedrijfskosten* bestaan uit kosten voor kantoomateriaal, telefoon, portokosten, verzekeringen, automatisering, accountants en vervoer en worden verdeeld naar rato van de directe lasten van de bedrijfsonderdelen, exclusief afschrijvingen. Een uitzondering op de verdeling zijn de reiskosten van freelance docenten die rechtstreeks aan de bedrijfsonderdelen worden toegerekend. In jaarverslag 2015-2016 worden de bedrijfskosten van € 289.509 (€ 264.573 in 2014-2015) als volgt verdeeld: Theater 38%, Jeugdtheaterschool 25% en Opleidingen 37%. Dit was vorig verslag respectievelijk 44%, 23% en 33%.

Indirecte huisvestingslasten

De *huisvestingslasten* bestaan uit de huurkosten, energiekosten en onderhoudskosten van het Hofpleintheater en de Theaterschool. De totale huisvestingslasten bedragen € 684.642 tegenover € 688.178 in 2014-2015.

Indirecte loonkosten

Hieronder staat het verdeelschema opgenomen van de indirecte personele lasten. De doorbelasting verschilt per afdeling, samenhangend met de aard van het werk en het tijdsbeslag dat de bedrijfsonderdelen op een afdeling leggen. Per medewerker is een overzicht gemaakt van het tijdsbeslag dat de verschillende activiteiten innemen.

Schema doorbelasting indirecte personele lasten, jaarverslag 2015-2016								
Afdeling	Loonkosten	Procentuele doorbelasting			Financiële doorbelasting			
		Theater	JTS	Opleidingen	Theater	JTS	Opleidingen	
Bestuur	110.849	40%	40%	20%	44.339	44.340	22.170	
Financiën en PZ, ICT	355.230	29%	35%	36%	103.016	124.331	127.883	
Publiciteit	159.818	52%	21%	27%	83.105	33.562	43.151	
Secretariaat	161.564	29%	40%	31%	46.853	64.626	50.085	
Huishoudelijke dienst*	307.743	30%	12%	58%	92.323	36.929	178.491	
Totaal	1.095.204				369.636	303.788	421.780	

*De loonkosten huishoudelijke dienst staan apart vermeld, omdat de werkzaamheden van de huishoudelijke dienst direct samenhangen met de panden en de omvang van de afdelingen qua leerlingen en lesuren.

De kosten van bestuur, financiën en PZ, ICT, publiciteit en secretariaat staan gesaldeerd onder de post *loonkosten organisatie*. De verdeling van fte behorende bij de indirecte personele lasten is als volgt:

FTE Indirecte personele lasten	Reëel	Begroot	Reëel
	2015-2016	2015-2016	2014-2015
Bestuur	1,0	1,0	1,0
Financiën en beleid	7,4	7,1	6,3
Publiciteit	3,9	4,0	3,8
Secretariaat	5,6	5,0	5,0
Huishoudelijke dienst	9,4	8,9	9,8
Totaal	27,3	25,9	25,9

In het schema doorbelasting indirecte personele lasten is ten opzichte van vorig jaar een stijging te zien van het onderdeel Theater. Deze stijging is te verklaren door de activiteiten rondom de verbouwing van het Hofpleintheater. Op de posten loonkosten en organisatie is daarom een stijging te zien in dit bedrijfs onderdeel, op de andere twee onderdelen een daling.

Voor wat betreft de huisvesting is een stijging te zien bij het bedrijfs onderdeel Opleidingen. Dit hangt samen met het geïntensiverde gebruik van de opleidingen van het pand aan de Pieter de Hoochweg.

De bedrijfskosten komen op alle drie de bedrijfs onderdelen hoger uit dan begroot. Dit hangt samen met o.a. hogere advies- en accountantskosten en een naheffing telefonie uit voorgaand seizoen. Daarnaast is in automatisering geïnvesteerd, te weten een ERP-systeem, om het beheer en gebruik van de ruimtes van alle locaties binnen de hele organisatie te digitaliseren, waardoor op een meer efficiënte en effectieve wijze kan worden gewerkt.

Personele lasten, samenstelling in €	2015-2016	2014-2015
Lonen en salarissen	3.494.000	3.580.863
Sociale lasten	549.179	552.953
Pensioenfondsen	268.855	274.103
Overig (inclusief honoraria)	806.547	769.729
Totaal	5.118.581	5.177.649

Subsidie Gemeente Rotterdam

De subsidiebeschikking voor kalenderjaar 2015, bekend gemaakt per brief van 17 december 2015, gaf Hofplein Rotterdam recht op een subsidiebedrag van € 1.795.014.

De subsidiebeschikking voor kalenderjaar 2016, bekend gemaakt per brief van 15 februari 2016, gaf Hofplein Rotterdam recht op een subsidiebedrag van € 1.795.014. Als bijdrage voor 2015-2016 is een bedrag opgenomen van € 1.795.014, namelijk de maanden september t/m december 2015 en de maanden januari t/m augustus 2016.

4.6 Tariefstructuur

Toegangsprijzen

Kaartprijzen vanaf 2015-2016

Soort kaart	2015-2016 incl 6% BTW	2014-2015 incl 6% BTW
Voorstellingen		
Volwassene	€ 15,00	€ 15,00
Kind t/m 17 jaar (in 1314 t/m 12 jaar)	€ 10,00	€ 10,00
Educatie basis	€ 5,50	€ 5,50
Educatie middelbaar	€ 8,50	€ 8,50
Kortingen en bijzonderheden		
Backstagetour	€ 3,00	€ 3,00
Taart/Muffin-arrangement (v.a.)	€ 5,00	€ 5,00

Lesprijzen Jeugdtheaterschool in €

* Leslocaties Breda en Roosendaal apart vermeld

	Lesuur	Lesgeld 2015-2016 standaard	Lesgeld 2015-2016 BR/ RO
HOFPLEIN THEATERLESSEN			
Aantal lesweken		€ 25	€ 23
groep 3, 4	1,2	189,00	199,00
groep 5	2	248,00	261,00
groep 6	3	330,00	347,00
groep 7	3	355,00	373,00
groep 8	4	398,00	424,00
Tussenklas	4,6	436,00	458,00
Experience (LJ)	4,6	448,00	471,00
Practice (PP)	4,6	450,00	473,00
T-Lab (VD)	4,6	465,00	489,00
PRODUCTIE			
Jongerenvoorstelling I		470,00	495,00
Jongerenvoorstelling II		480,00	505,00
Familievoorstelling		498,00	530,00
OVERIGE LESSEN			
Peuter & kleuterdans	0,9	55,00	55,00
Verstandelijk Beperkten	2,0	243,00	
Oriëntatieklas*	4,8	695,00	
Oriëntatieklas dans junior	3,3	485,00	
Inschrijfgeld		27,50	27,50
Inschrijfgeld via I-deal		25,00	25,00

5 Governance

5.1 Algemeen

Stichting Hofplein Rotterdam hanteert het raad-van toezichtmodel. Bij toepassing van dit model hanteert Hofplein Rotterdam de richtlijnen van de Governance Code Cultuur. De raad houdt toezicht op het bestuur aangaande het beleid en de algemene gang van zaken van de stichting. Het bestuur is verantwoordelijk voor het algehele beleid van de stichting, en wordt bij de uitvoering van deze verantwoordelijkheid in de dagelijkse leiding ondersteund door een directieteam.

Onderstaand een overzicht van de leden van de Raad van Toezicht, bestuur en directie. In bijlage 6.6 is het verslag van de Raad van Toezicht opgenomen.

Raad van Toezicht	Aangetreden per:	Uiterlijk aftreden per:
Voorzitter:		
- mevrouw prof.mr. dr. W.S.R. Stoter <i>(Neven)functies:</i> Decaan Erasmus School of Law Bestuurslid - Stichting Samenwerking a/d Maas Bestuurslid – Asser Instituut	04-07-2014	04-07-2026
Vicevoorzitter:		
- mevrouw G.M. Elmar <i>(Neven)functies:</i> Directeur - Management Partnership International Directeur – Cruise Port Terminal	01-01-2015	01-01-2023
Leden:		
- drs. P.C. van der Burg <i>(Neven)functies:</i> Directeur - Nesc Financieringen B.V.	04-07-2014	04-07-2022
- de heer F.P. Hengeveld <i>(Neven)functies:</i> Lid Raad van Toezicht – Stichting Opzoomer Mee	01-01-2012	13-12-2019
<i>Leden Raad van Toezicht afgetreden per 8 september 2015</i>		
- de heer M.G.J. Harbers	01-01-2015	
- de heer V. van Zon	01-01-2015	
Bestuur		
Voorzitter:		
- mevrouw drs. C.H. Pietermaat <i>Nevenfuncties:</i> Bestuurslid – Stichting Vrienden van Hofplein Rotterdam Bestuurslid – Stichting op Avontuur in de Stadsnatuur	01-05-2012	<i>aanstelling voor onbepaalde tijd</i>
Directie		
- mevrouw drs. C.H. Pietermaat	algemeen directeur	
- mr. drs. M.J. Keeven	financieel directeur	
- mevrouw A.M.J. Lecomte	directeur opleidingen	
- de heer D. van Galen	directeur jeugdtheater en educatie	

5.2 Bezoldiging, vacatiegelden en WNT

De bezoldiging van de bestuursvoorzitter / algemeen directeur, wordt door de Raad van Toezicht vastgesteld.

Op basis van de gegevens bezoldiging van het bestuur, constateren we dat de bezoldiging het toepasselijke WNT-maximum niet overschrijdt.

Aan de leden van de Raad van Toezicht zijn geen vacatiegelden of andere vergoedingen verstrekt.

Op basis van de verleningsbeschikking SUB.15.05.00748.SBSA d.d. 15 februari 2016 is een opgave aangaande de bezoldiging en ontslagvergoedingen niet van toepassing.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Er zijn geen overige functionarissen die in 2015-2016 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2015-2016 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

5.3 Ondertekening Jaarverslag 2015-2016

Het bestuur heeft met instemming van de Raad van Toezicht de Jaarrekening van 2015-2016 en het Jaarverslag 2015-2016 vastgesteld en goedgekeurd. Voor gelezen en akkoord:

mevrouw drs. C.H. Pietermaat
bestuursvoorzitter

mevrouw prof.mr. dr. W.S.R.S. Stoter
voorzitter Raad van Toezicht

drs. P.C. van der Burg
lid Raad van Toezicht

de heer F.P. Hengeveld
lid Raad van Toezicht

6 Bijlagen

6.1 Prestatieraster 2015-2016

Prestatieraster 2015-2016		
Type instelling	Aanvinken wat van toepassing is	
1. Presentatie-instelling podiumkunsten		
2. Productie-instellingen podiumkunsten		
3. Presentatie-instellingen overig		
4. Productie-instellingen overig		
5. Educatie-instellingen	X	
6. Erfgoedinstellingen		
7. Overige instellingen		
PRESTATIES	prestaties per jaar	waarvan in Rotterdam
Aantal producties*	17	11
Aantal presentaties*	438	376
Aantal bezoekers/deelnemers*	62.033	50.350
EDUCATIE		
Binnenschools	Primair Onderwijs	Voortgezet/beroeps Onderwijs
deelnemers	1.152	783
contacturen	24,4	1.056
Buitenschools	jonger dan 25	25 en ouder
deelnemers	3.728	0
contacturen	73	0

* afrekenbare prestatie-indicator

6.2 Leerlingenaantallen

Jeugdtheaterschool	2015-2016	2014-2015
Rotterdam	2.097	2.336
Leslocaties buiten Rotterdam	1.631	1.938
Totaal	3.728	4.274

Opleidingen en andere onderwijsprojecten	2015-2016	2014-2015
Voorgezet onderwijs	Aantal	Aantal
Theaterhavo/wvo	475	473
Erasmiaans Gymnasium	24	-
IJsselcollege (regie + lessen)	17	25
Roncalli Mavo	47	-
Sint-Laurens College	18	-
<i>Thorbecke Nieuwerkerk a/d IJssel, dans en drama basisvorming</i>	-	16
<i>Jan Tinbergen College</i>	-	-
Subtotaal voortgezet onderwijs	581	514
Basisonderwijs		
KBS De Provenier	285	283
CBS De Sleutel	126	181
KBS Mariaschool	278	290
Bogermanschool	184	206
<i>De Wegwijzer</i>	-	-
Bergkristal	34	45
De Vierambachtschool	154	136
Eindmusicals	91	125
Subtotaal basisonderwijs	1.152	1.266
Beroepsonderwijs		
De MBO Theaterschool	182	180
De Acteerschool Rotterdam	20	39
Subtotaal beroepsonderwijs	202	219
Totaal opleidingen en andere onderwijsprojecten	1.935	1.999

Gemiddelde contacturen per leerling	442	433
--	------------	------------

Verdeling leerlingen samenvattend/vergelijkend	2015-2016	2014-2015
Rotterdam	2.097	2.336
Leslocaties buiten Rotterdam	1.631	1.938
Onderwijsprojecten	1.935	1.999
Totaal	5.663	5.542

Aantal deelnemers workshops, korte trajecten		
Workshops via Educatie	3.591	3.065
Workshops in de vrije tijd	1.205	1.211
Trainingen in de beroepssfeer	981	-
Totaal	5.777	4.276

6.3 Kengetallen 2015-2016

Kengetallen Hofplein Rotterdam jaarplan 2015-2016

	2014-2015 reëel	2015-2016 plan	2015-2016 reëel	Vershil reëel-reëel	Vershil plan-reëel
Aantal bezoekers					
Hofpleintheater	36.201	49.000	37.072	871	11.928-
Theater 222	6.150	1.000	2.084	4.066-	1.084
Shakespearezaal	4.787	200	1.148	3.639-	948
De Verdieping	2.408	700	1.916	492-	1.216
Studio's	515	2.500	2.026	1.511	474-
Overig binnen Rotterdam	1.956	1.600	6.104	4.148	4.504
<i>Bezoekers in Rotterdam</i>	<i>52.017</i>	<i>55.000</i>	<i>50.350</i>	<i>1.667-</i>	<i>4.650-</i>
<i>Bezoekers buiten Rotterdam</i>	<i>11.976</i>	<i>12.000</i>	<i>11.683</i>	<i>293-</i>	<i>317-</i>
Totaal aantal bezoekers	63.993	67.000	62.033	1.960-	4.967-
<i>Bezoekers via Verhuur</i>	<i>11.016</i>		<i>10.453</i>		
Aantal voorstellingen					
Hofpleintheater (496 stoelen)	118	144	175	57	31
Bezettings-% Hofpleintheater (496 st.)	62%	70%	59%	-3%	-11%
Theater 222 (222 stoelen)	75	8	21	54-	13
Bezettings-% Theater 222 (222 st.)	41%	65%	52%	11%	-13%
Shakespearezaal	89	3	23	66-	20
Bezettings-% Shakespearezaal (70 st.)	75%	64%	69%	-6%	5%
De Verdieping	56	14	38	18-	24
Bezettings-% de Verdieping (80 st.)	60%	58%	70%	10%	12%
Studio's	21	66	59	38	7-
Overig binnen Rotterdam	63	16	60	3-	44
<i>Voorstellingen in Rotterdam</i>	<i>422</i>	<i>251</i>	<i>376</i>	<i>46-</i>	<i>125</i>
<i>Voorstellingen buiten Rotterdam</i>	<i>71</i>	<i>65</i>	<i>62</i>	<i>9-</i>	<i>3-</i>
Totaal voorstellingen	493	316	438	55-	122
Aantal leerlingen					
Jeugdtheaterschool	4.274	3.938	3.728	546-	210-
Onderwijsprojecten*	1.999	1.313	1.935	64-	622
Totaal leerlingen	5.542	4.863	5.663	610-	412
* Samenstelling onderwijsprojecten					
Leerlingen Primair Onderwijs	1.266	590	1.152	114-	562
Leerlingen Voortgezet Onderwijs	514	521	581	67	60
Leerlingen Beroepsonderwijs	219	202	202	17-	-
Contacturen onderwijsprojecten gemiddeld	433	577	442	9	135-
Aantal deelnemers workshops, korte trajecten educatie	3.065	2.380	3.591	526	1.211
Aantal deelnemers workshops, korte trajecten vrije tijd	1.211	-	1.205	6-	1.205
Aantal deelnemers workshops, in beroepssfeer	-	-	981	981	981

Kengetallen 2015-2016 (vervolg)

Kengetallen Hofplein Rotterdam jaarplan 2015-2016

	2014-2015 reëel	2015-2016 plan	2015-2016 reëel	Vershil reëel-reëel	Vershil plan-reëel
Samenstelling baten					
Baten Theater	1.161	1.179	1.016	145-	163-
<i>In %</i>	21	22	19	3-	3-
Baten Jeugdtheaterschool	1.280	1.317	1.298	18	19-
<i>In %</i>	24	24	24	0	0
Baten Opleidingen	2.956	2.900	3.070	114	170
<i>In %</i>	55	54	57	2	3
Overig	23	8	5	18-	3-
<i>In %</i>	0	0	0	0-	0-
	5.419	5.404	5.389	30-	15-
Samenstelling lasten					
Personele lasten	5.178	5.245	5.118	60-	127-
<i>In %</i>	72	73	71	1-	2-
Kosten van activiteiten	879	821	963	84	142
<i>In %</i>	12	11	13	1	2
Huisvesting	688	693	685	3-	8-
<i>In %</i>	10	10	9	0-	1-
Afschrijvingslasten	196	186	184	12-	2-
<i>In %</i>	3	3	3	0-	0-
Overige bedrijfskosten	265	232	290	25	58
<i>In %</i>	4	3	4	0	1
	7.205	7.177	7.240	35	63
Dekkingspercentage (baten/lasten)	75	75	74	1-	1-
Arbeidsplaatsen in FTE					
Bestuur en indirect ondersteunend personeel	25,9	25,9	27,3	1,4	1,4
Theater	41,3	36,2	33,8	7,5-	2,4-
Jeugdtheaterschool	23,2	25,3	25,3	2,1	-
Opleidingen	28,2	28,8	30,1	1,9	1,3
<i>Subtotaal</i>	<i>118,6</i>	<i>116,2</i>	<i>116,5</i>	<i>2,1-</i>	<i>0,3</i>
Overwerk	1,1	-	1,0	0,1-	1,0
Werknemers	119,7	116,2	117,5	2,2-	1,3
Vrijwilligers	2,1	2,5	1,5	0,6-	1,0-
	121,8	118,7	119,0	2,8-	0,3

6.4 Kengetallen 2016 (kalenderjaar)

Kengetallen Hofplein Rotterdam 2016

	2015 reëel	2016 begroot	2016 reëel	Vershil reëel-reëel	Vershil reëel-begroot
Aantal bezoekers					
Hofpleintheater	38.583	27.822	25.645	12.938-	2.177-
Theater 222	4.613	2.662	6.068	1.455	3.406
Shakespearezaal	4.268	488	1.319	2.949-	831
De Verdieping	1.849	1.011	1.400	449-	389
Studio's	756	680	942	186	262
Overig binnen Rotterdam	1.856	6.790	6.921	5.065	131
<i>Bezoekers in Rotterdam</i>	<i>51.925</i>	<i>39.453</i>	<i>42.295</i>	<i>9.630-</i>	<i>2.842</i>
<i>Bezoekers buiten Rotterdam</i>	<i>11.617</i>	<i>10.008</i>	<i>11.676</i>	<i>59</i>	<i>1.668</i>
Totaal bezoekers	63.542	49.461	53.971	9.571-	4.510
Aantal voorstellingen					
Hofpleintheater	129	84	111	18-	27
Bezettings-% Hofpleintheater (496 st.)	60%	67%	62%	2%	-5%
Theater 222	56	21	47	9-	26
Bezettings-% Theater 222 (222 st.)	37%	59%	65%	28%	6%
Shakespearezaal	79	10	27	52-	17
Bezettings-% Shakespearezaal (75 st.)	75%	68%	68%	-7%	0%
De Verdieping	44	20	29	15-	9
Bezettings-% de Verdieping (70 st.)	58%	70%	67%	9%	-3%
Studio's	24	17	27	3	10
Overig binnen Rotterdam	68	49	47	21-	2-
<i>Voorstellingen in Rotterdam</i>	<i>400</i>	<i>201</i>	<i>288</i>	<i>112-</i>	<i>87</i>
<i>Voorstellingen buiten Rotterdam</i>	<i>69</i>	<i>63</i>	<i>57</i>	<i>12-</i>	<i>6-</i>
Totaal voorstellingen	469	264	345	124-	81
Aantal leerlingen					
Jeugdtheaterschool	3.543	3.938	3.728	185	210-
Onderwijsprojecten**	1.999	1.313	1.935	64-	622
Totaal leerlingen	5.542	4.863	5.663	121	800
**Samenstelling onderwijsprojecten					
Leerlingen Primair Onderwijs	1.266	590	1.152	114-	562
Leerlingen Voortgezet Onderwijs	514	521	581	67	60
Leerlingen Beroepsonderwijs	219	202	202	17-	-
Contacturen onderwijsprojecten gem.	433	577	442	9	135-
Aantal deelnemers workshops, korte trajecten educatie	3.065	2.380	3.591	526	1.211
Aantal deelnemers workshops, korte trajecten vrije tijd	1.211	-	1.205	6-	1.205
Aantal deelnemers workshops, in beroepssfeer	-	-	981	981	981

6.5 Overzicht producties 2015-2016

Number Nine

Vanaf 19 september, in het Hofpleintheater

Dit bijzondere dansverhaal is tot stand gekomen door de stad. Door alle verhalen, gebouwen, geuren, geluiden en de mensen die er wonen. Over jongeren en generaties, over verschillen en overeenkomsten, over emoties en de harde realiteit. In dans, beweging, muziek en emotie staat het hart en de ziel van de iconische wereldstad Rotterdam centraal. Met de beroemde 'negende' als verbindende factor ontdek je cross-overs en remixen van verschillende muziek- en dansstijlen, van klassiek, modern tot hiphop. Een krachtige belevenis voor oog en oor die je niet snel zult vergeten. Wie wil meemaken hoeveel talent uit deze bruisende stad komt, kan deze voorstelling niet aan zich voorbij laten gaan!

Sint Sing a Long

Vanaf 28 november, in het Hofpleintheater

Eind november komt Sinterklaas naar het Hofpleintheater en dat wordt gevierd met het vrolijkste familie-meezing-concert van Rotterdam. Op het programma staan bekende meezingers en de medewerking van het KanariePietenKoor en een heuse Sint-Sing-Along Feestband. Dus smeer je stembanden, trek je meest vrolijke outfit uit de kast en dompel je onder in een groot Sinterklaasfeest met live muziek, pepernoten, humor én natuurlijk Sinterklaas zelf!

Sporen in de sneeuw

Vanaf 18 december, in het Hofpleintheater

Als buitenbeentjes Sam en Suus besluiten op kerstavond weg te lopen volgt een komische achtervolging. Een sprankelende kerstvoorstelling voor de hele familie.

De kleine prins

Vanaf 26 december, in Roosendaal, Breda en Rotterdam

Na de verkoop van miljoenenboekexemplaren wereldwijd is er nu de theaterbewerking. Over de avonturen van een kleine prins die op een kleine planeet met een roos en drie vulkaantjes woont.

The Foster project

Vanaf 27 december, in het Dansatelier van Conny Janssen Danst

Speciaal op locatie gemaakt door de prijswinnende theatermaker Alexandra Broeder. Over ieuwetijdskinderen die buiten schooltijd samenkomen. Het resultaat? Een reeks van spannende scènes in een vervreemdende en voyeuristische atmosfeer. Regie: Alexandra Broeder

De loop der dingen

Vanaf januari, in het Hofpleintheater

Ogen wijd open, kippenvel op de armen en rechtop in je theaterstoel: 'De loop der dingen' is overdonderend! Rotterdam heeft de absolute primeur van de allernieuwste theatersensatie van theatermaker Gregory Caers.

Lozen

Vanaf 2 januari, in Schouwburg de Kring (Roosendaal)

Een aangrijpend verhaal over indianen, terroristen en de betekenis van echte vrijheid in de wereld van nu. Een Amerikaanse militair staat op het punt om in Syrië te gaan jagen op terroristen van IS. Zijn dochter Lea is woedend. Haar vader is geeneens een echte Amerikaan, hij is een Apache-indiaan. Honderddertig jaar geleden waren zij de terroristen, joegen Amerikaanse soldaten op hén. Terwijl Lea haar vader bij zich probeert te houden, zien we het verhaal van haar familie: hoe soldaten het dorp van Lozen uitmoordden, hoe ze heropgevoed werd in een internaat en hoe haar indiaanse bloed uiteindelijk te sterk was. Vrijheid was haar droom. Geef je je leven voor de vrijheid of moet je je aanpassen aan de nieuwe heersers van het land?

Web Side Story

Vanaf 24 februari, in het Hofpleintheater en Theater de Willem (Papendrecht)

Een opwindend eigentijdse danceparty vol digitale draaien en virtuele verrassingen ophet grote podium van de liefde. Geïnspireerd op de hitmusical bestormt een generatie jongeren het toneel om hun verhalen te vertellen en hun dromen te delen. Choreografie: Jaakko Toivonen en Catarina Campinas Furtado

Overzicht producties 2015-2016 (vervolg)

Ik ben een fabuleus persoon

Vanaf 3 maart, in Podium Bloos (Breda)

Een toverlantaarn vol kleurrijke individuen, spraakverwarringen en speelstijlen. Een muzikale zoektocht naar jezelf. De jonge Jonathan reist naar het platteland om op zoek te gaan naar de vrouw die zijn grootvader uit handen van de nazi's heeft gered. Vergezeld door zijn jonge tolk, de onnavolgbare Alex, met een komisch spraakverwarrend accent, maakt Jonathan een Don Quichot-achtige zoektocht door een verwoest landschap, terug naar een onverwacht verleden. Een opwindende theatrale roadmovie vol absurde verhalen met verrassende, komische en dramatische wendingen. Geïnspireerd op de wereldwijd bejubelde roman 'Alles is verlicht' van Jonathan Safran Foer.

Go Crazy

Vanaf 10 maart, in Oud-Beijerland

Doe maar gek dan doe je al normaal genoeg!

Een begrijpelijke, maar geflipte voorstelling over de grenzen van wat normaal is. Want, wat is normaal? En wat is gek? Je kunt gek worden van je kleine broertje, gek zijn op iemand of gek worden van verlangen. En wat voor de één gek is, kan voor een ander weer heel bevrijdend zijn. Maar wat als je de gekte even een tijdje blijft volhouden? Zo lang, dat je niet meer weet wat normaal is.

Jurken voor Jongens

Vanaf 26 maart, in het Hofpleintheater, Theater Twee Hondjes (Hellevoetsluis) en het BRESTheater (Brielle)

In 'Jurken voor jongens' volgen we Dennis, die een enorme fascinatie heeft voor kleding. Als hij erachter komt dat Lisa, het knapste meisje van de klas, diezelfde fascinatie heeft gaat er een wereld voor hem open.

Zijn fantasie wordt werkelijkheid. Maar mag je je fantasie volgen als het de regels overtreedt?

Jurken voor jongens gaat over raar doen in een saaie wereld. Over twijfelen, durven en doen. En omdat één voorstelling eigenlijk niet genoeg is, beleef je met een kaartje zowel een dans- als toneelvariant van het verhaal.

Ifiginea

Vanaf 1 april, in het Diekhuus (Middelharnis)

Een Griekse tragedie met een hedendaagse heartbeat. Over jong zijn en volwassen worden in tijden van oorlog.

Ifiginea is een meisje dat kind hoort te zijn, maar door de macht én onmacht van haar vader, Koning Agamemnon, voor een verschrikkelijke keuze komt te staan; haar leven opofferen en voor eeuwig een held zijn óf blijven leven en haar vader en het volk teleurstellen? Door deze onmenselijke beslissing verandert Ifiginea in razend tempo van een zorgeloos prinsesje in een jonge, krachtige vrouw.

Een luchtige en moderne versie van de klassieker, met ontroerende én komische momenten. In ons allemaal schuilt een Ifiginea, maar hoe ouder we worden, hoe verder we haar wegstoppen.

TOF!

Vanaf 16 april, in Theater 222

Het Theaterfestival van de Onbepaalde Fantasie (TOF!) is gemaakt door spelers met een verstandelijke beperking. In 2015-2016 speelden de leerlingen de voorstellingen Autopech, Op kamers en Levenslied.

Autopech

Twee vakantiegangers zijn op weg naar een zonnige bestemming. Maar oh, oh... Ze krijgen autopech! Gelukkig is er een hotel dichtbij waar ze om hulp kunnen vragen. De baas van het hotel haalt de nieuwe gasten vriendelijk binnen en het personeel doet er alles aan om hen te verwennen. Maar is het personeel echt zo aardig? Of is het maar schijn en hebben ze heel andere plannen? En hoe moet het nu verder met de vakantie? En met de kapotte auto?

Op kamers

Het zat al een tijdje in je gedachten en je hebt het met je ouders overlegd. Het is zover: je gaat op kamers. Het allerleukste is toch wel het inrichten van je kamer. Maar daar kun je niet mee bezig blijven. Er moeten namelijk boodschappen gedaan worden en je moet koken, wassen, opruimen, rekeningen betalen en nog heel veel meer! Door al die veranderingen lijkt het soms wel of je in een storm zit en tegelijkertijd is het een groot avontuur.

Levenslied

In de kantine van onze voetbalclub in de Hoeksche Waard komen we allemaal samen na de wedstrijd. En wat een wedstrijd was dat....! De scheids, de spelers en zelfs de fysio genieten van de muziek van André Hazes en spreken over het leven en al zijn voor- en tegenspoed.

Overzicht producties 2015-2016 (vervolg)

Shakespeare voor beginners

Vanaf 16 april, in het Hofpleintheater en in het Kruispunt (Barendrecht)

Een theatraal spiegelpaleis waarin niets is wat het lijkt. In 'Shakespeare voor beginners' is iedereen op zoek naar zijn rol. Speelt de acteur Hamlet of is hij Hamlet? Speelt Romeo dat hij verliefd is op Julia of is hij echt verliefd op Julia? Of op de actrice die Julia speelt? Hoe echt is echt eigenlijk? En kun je wel geloofwaardig sterven als je nog nooit dood bent gegaan in het echt? En waarom is het zo leuk een ander te spelen? "Ik ken mijzelf nog niet, daarom speel ik liever eerst een ander."

In een fantasierijke voorstelling zoeken we de grenzen op tussen echt en nep en tussen spel en werkelijkheid. Een voorstelling over familie, jezelf verliezen in spelen en je dierbaren verliezen in het echt.

Salomé

Vanaf 14 mei, in het Hofpleintheater

De scherpzinnige teksten van Oscar Wilde, de gitaarklanken van U2 en één fatale vrouw vormen een betoverende cocktail met een oriëntaals karakter. In deze beroemde eenakter wordt Johannes de Doper gevangene genomen, omdat hij zich niet heeft laten verleiden door koningin Herodias en haar dochter Salomé. Als Salomé moet dansen op het grote feest voor haar stiefvader, koning Herodes, mag ze in ruil alles vragen wat zij wil. Ze doet het, maar wat ze vraagt is desastreus. Ze vraagt om het hoofd van Johannes de Doper.

Salomé is een verrassende muziektheatervoorstelling gebaseerd op de eenakter van de Ierse schrijver Oscar Wilde uit 1891. Opvallend is dat de muziek van de Ierse popgroep U2 een belangrijke rol speelt in de voorstelling.

Woyzeck

Vanaf 14 mei, in het Hofpleintheater

Een radicale muziektheaterbewerking van het meesterwerk van de Duitse schrijver Georg Büchner uit 1837 waar de vonken van af spatten. Over machtsmisbruik, armoede, angst, achterdocht en uiteindelijk waanzin...

Om in zijn levensonderhoud te voorzien verricht de arme soldaat Woyzeck extra klusjes voor de kapitein. Tegen vergoeding doet hij mee aan een wetenschappelijk experiment. Door de totale uitputting als gevolg van onderdrukking, te hard werken en het experiment komt Woyzeck terecht in een wereld waar waan en werkelijkheid nog nauwelijks te onderscheiden zijn. Als hem dan verteld wordt dat Marie, de moeder van zijn kind, overspel pleegt met de tamboer-majoor is er voor hem geen weg meer terug. In de duistere, verwarde, verscheurde wereld van Woyzeck lijkt er dan nog maar één oplossing mogelijk...

Verzuipen in de liefde

Vanaf 14 mei, in het Hofpleintheater

Een prachtige montagevoorstelling waarin jongeren hun eigen persoonlijke verhalen centraal stellen. De jongeren tussen de 16 en 26 jaar zijn hun verleden of toekomst ingedoken en vertellen jou delen van hun liefdesverhalen of -wensen. Ingetogen, ongrijpbaar en soms vol tegenstellingen. De tien spelers zingen zeer divers materiaal in het Nederlands, Engels, Duits, Italiaans en Frans. Zij laten zien hoe veelzijdig zij zijn en zingen liedjes van componisten als Wagner, Verdi, Sondheim en Bizet, maar verplaatsen zich ook in muziek uit Rent, Miss Saigon, Aida en West Side Story. Het jonge talent verdiept zich in de liefdesverhalen uit opera's en musicals en trekken deze verhalen naar het nu.

6.6 Bezoekersaantallen 2015-2016

Productie	Aantal vst	Bezoekers	Bezetting
Hofpleintheater			
Wind in de Wilgen	15	4.012	53,9%
Sporen in de sneeuw	20	7.293	73,5%
Jurken voor Jongens	5	1.378	55,6%
Web Side Story	8	1.570	39,6%
De Kleine Prins	3	1.470	98,8%
De loop der dingen	8	2.354	59,3%
Number Nine	10	2.411	48,6%
Shakespeare voor beginners	2	427	43,0%
Heuvels van toen	5	442	nvt
Ifiginea	1	139	28,0%
Lozen	1	127	25,6%
Salomé	8	353	nvt
Woyzeck	8	501	nvt
Verzuipen in de liefde	8	376	nvt
#EAF	4	1.304	65,7%
Sint-Sing-a-long	6	1.270	42,7%
Werkplaatsen	18	5.342	59,8%
THV - Presentaties	9	3.055	68,4%
De Manke - MBO	7	1.608	46,3%
Droomoord - MBO	1	359	72,4%
De Rotterdamse Leraar	1	496	100,0%
Peuter & Kleuter voorstellingen	5	386	nvt
Achter de schermen - backstage voor sch	22	399	nvt
Subtotaal	175	37.072	59%
Theater 222			
We leven in een vrij land - MBO	8	530	33,3%
TOF!	2	311	78,1%
T-Lab	4	317	39,8%
JTS - Werkplaatsen	1	205	100,0%
MBO - Presentaties	5	646	64,9%
T&M - Presentaties	1	75	nvt
Subtotaal	21	2.084	50%
Shakespearezaal			
La Traviata	4	225	78,1%
T-Lab	6	316	73,1%
THV - Presentaties	10	454	63,1%
MBO - Presentaties	3	153	70,8%
Subtotaal	23	1.148	69%
De Verdieping			
T-Lab	4	234	81,3%
Frontline - MBO	6	252	58,3%
Vluchten kan niet meer - MBO	18	962	74,2%
We are Y - MBO	6	261	60,4%
JTS - Presentatie	1	60	83,3%
THV - Presentaties	3	147	68,1%
Subtotaal	38	1.916	70%
Studio's			
T-Lab	8	169	nvt
Maastricht project - MBO	3	168	nvt
THV - Presentaties	13	496	nvt
MBO - Presentaties	1	69	nvt
T&M - Presentaties	34	1.124	nvt
Subtotaal	59	2.026	nvt
Andere locaties			
The Foster project	9	237	nvt
THV - Presentaties	1	87	nvt
MBO - Presentaties	1	60	nvt
T&M - Presentaties	19	295	nvt
Blame it on the bully	5	339	nvt
Meneer de Mol	6	426	nvt
De piepkleine reus	10	583	nvt
Er was weer sneeuwitje	1	10	nvt
Aladdin - Sprookjes van 1001 Nacht	1	900	nvt
Sinterklaasconcert	2	350	nvt
De Olympische Spelen	1	2.000	nvt
Festival aan de Maas	3	617	nvt
Eindpresentatie Code Groen	1	200	nvt
Subtotaal	60	6.104	nvt
Totaal Rotterdam	376	50.350	

Bezoekersaantallen 2015-2016 (vervolg)

Productie	Aantal vst	Bezoekers	Bezetting
Leslocaties buiten Rotterdam			
Jurken voor Jongens	10	1.108	nvt
Ifiginea	4	427	nvt
Fabuleus persoon	3	273	nvt
De Kleine Prins	12	2.478	nvt
Lozen	2	262	nvt
Go Crazy	3	190	nvt
Shakespeare voor beginners	6	1.347	nvt
Alice in Wonderland	5	763	nvt
Web Side Story	3	564	nvt
De Loop der dingen - LOWLANDS	1	1.100	nvt
Werkplaatsen van leslocaties buiten Rotterdam			
Werkplaats Barendrecht	2	724	nvt
Werkplaats Breda	1	385	nvt
Werkplaats Goeree	2	255	nvt
Werkplaats Krimpen	2	278	nvt
Werkplaats Papendrecht	1	252	nvt
Werkplaats Ridderkerk	1	214	nvt
Werkplaats Roosendaal	1	504	nvt
Werkplaats Vlaardingen	1	172	nvt
Werkplaats Voorne	2	387	nvt
Totaal leslocaties buiten Rotterdam	62	11.683	
Totaal 2015-2016	438	62.033	

6.7 Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is gedurende seizoen 2015-2016 acht maal in vergadering bijeengekomen, waarvan twee vergadering deels in afwezigheid van het bestuur heeft plaatsgehad. Op hoofdlijnen hebben, naast het algemene toezicht op het beleid en de gang van zaken, de volgende onderwerpen op de agenda gestaan:

- Verbouwingen Hofpleintheater en Pieter de Hoochweg
- Remuneratie bestuur
- Vaststellen reglement raad van toezicht conform GCC
- Vaststellen van een bestuursreglement conform GCC
- Cultuurplan 2017-2020 en meerjarenbegroting
- Jaarverslag 2014-2015

In seizoen 2015-2016 heeft de volgende wijzigingen in de samenstelling van de Raad van Toezicht plaatsgevonden:

Herbenoeming per 13 december 2016

- o De heer F.P Hengeveld (2^e termijn)

In december 2015 heeft de Raad het Jaarverslag en de Jaarrekening 2014-2015 vastgesteld en goedgekeurd. Het Jaarverslag en de Jaarrekening 2014-2015 zijn door Baker Tilly Berk N.V. gecontroleerd en goedgekeurd. In januari 2016 heeft de Raad het meerjarenbeleidsplan en bijbehorende begroting van 2017-2020 goedgekeurd en vastgesteld.

De Raad verklaart dat in seizoen 2015-2016 geen besluiten zijn goedgekeurd waarbij sprake is (geweest) van tegenstrijdige belangen tussen Stichting Hofplein Rotterdam enerzijds, en leden van de Raad, het bestuur of directie anderzijds.

De Raad van Toezicht
Namens deze,

mevrouw prof.mr. dr. W.S.R. Stoter
Voorzitter